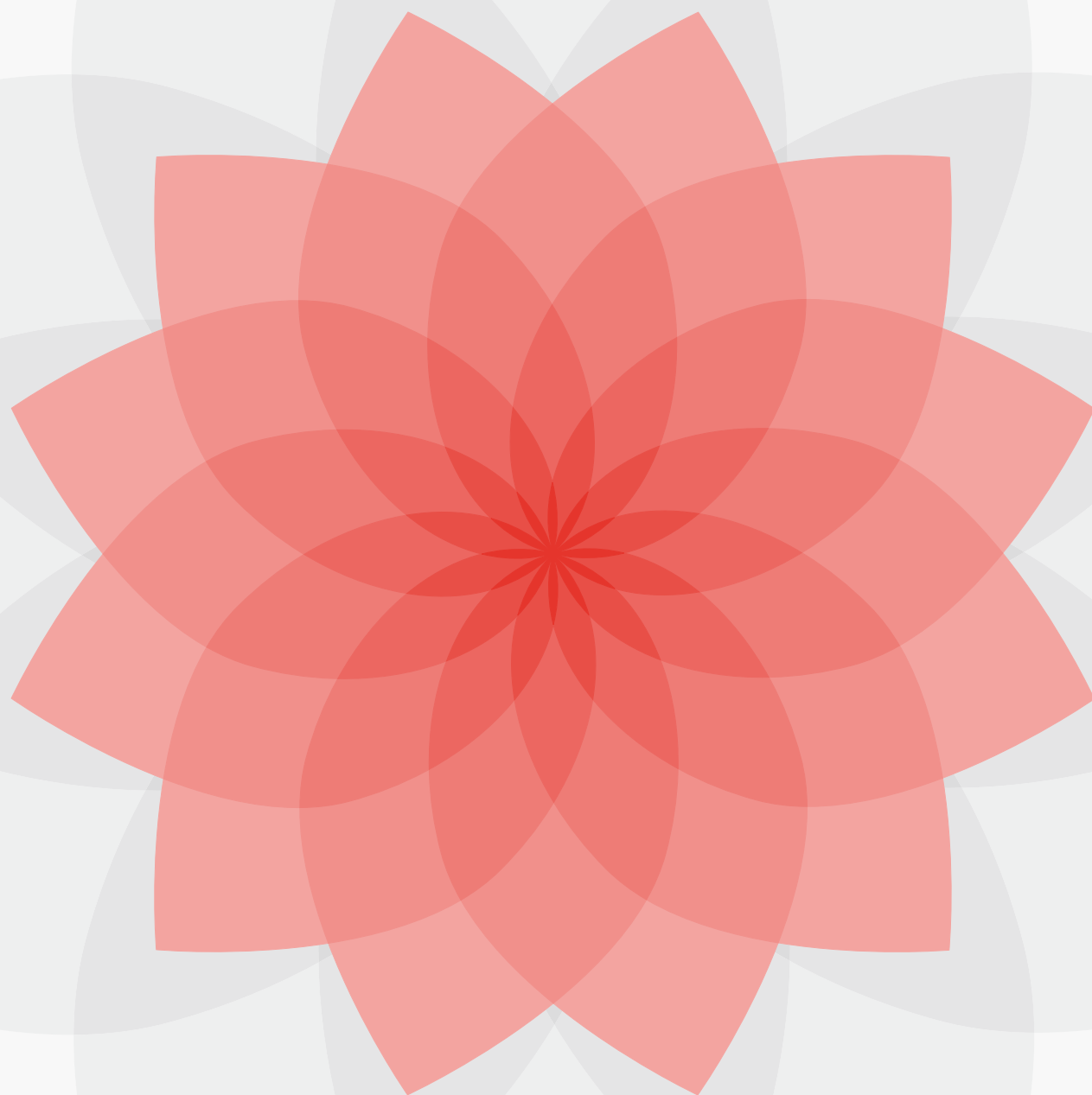

Javna agencija RS za energijo

Letno poročilo
Javne agencije Republike Slovenije za energijo
za leto 2008

Letno poročilo Javne agencije Republike Slovenije za energijo za leto 2008

Svet Javne agencije Republike Slovenije za energijo je Letno poročilo Javne agencije Republike Slovenije za energijo za leto 2008 sprejel 26. februarja 2009 na 30. izredni seji. Vlada Republike Slovenije je k poročilu dala soglasje na 24. redni seji 30. aprila 2009.

UVOD	4
POSLOVNO POROČILO	6
1 Splošni del	7
1.1 Organiziranost Javne agencije Republike Slovenije za energijo	7
1.1.1 Svet agencije	7
1.2 Povzetek programa dela za leto 2008	9
1.3 Razvojni program agencije	10
1.4 Vloga agencije v Sloveniji in zunaj nje	10
1.5 Finančno poslovanje	11
1.6 Nadzorne dejavnosti	11
1.7 Informacijski sistem	11
1.8 Odnosi z javnostmi	11
2 Posebni del	13
2.1 Zakonske in druge pravne podlage	13
2.1.1 Naloge in pristojnosti agencije po Energetskem zakonu	13
2.1.2 Podzakonski akti	13
2.1.2.1 Podzakonski akti o delovanju agencije	14
2.1.3 Akti pravnega reda EU, pomembni za delovanje agencije	14
2.2 Cilji agencije	15
2.2.1 Dolgoročni cilji agencije	15
2.2.2 Letni cilji agencije	15
2.3 Opravljeno delo in dosežki agencije	15
2.3.1 Področje električne energije	15
2.3.1.1 Zakon o spremembah in dopolnitvah Energetskega zakona (EZ-C)	15
2.3.1.2 Pregled prihodkov iz cen za uporabo omrežij	15
2.3.1.3 Regulativni okvir za obdobje 2009–2011	16
2.3.1.4 Določitev cene omrežnine za systemske storitve za leto 2008	16
2.3.1.5 Poročilo o realiziranih prihodkih od prezasedenosti in njihovi porabi v Republiki Sloveniji za obdobje od 1. julija 2007 do 30. junija 2008	16
2.3.1.6 Kakovost oskrbe z električno energijo	17
2.3.1.7 Zanesljivost napajanja na distribucijskem omrežju	17
2.3.1.8 Systemska obratovalna navodila za distribucijsko omrežje	17
2.3.1.9 Obravnava vloge za izvzetje po Uredbi ES št. 1228/2003	17
2.3.1.10 Izdaja soglasja k Pravilniku o načinu in pogojih dodeljevanja čezmejnih prenosnih zmogljivosti	17
2.3.1.11 Izdaja soglasja k Pravilniku o načinu in pogojih dodeljevanja čezmejnih prenosnih zmogljivosti na slovensko-avstrijski meji	18
2.3.1.12 Izdaja soglasja k Pravilniku o načinu in pogojih dodeljevanja čezmejnih prenosnih zmogljivosti na slovensko-italijanski meji	18
2.3.1.13 Naloge agencije s področja obnovljivih virov energije in sproizvodnje toplote in električne energije in podzakonski akti	19
2.3.1.14 Izdajanje potrdil o izvoru	19
2.3.1.15 Izdajanje certifikatov RECS	19
2.3.1.16 Dejavnosti v okviru mednarodnega projekta E-Track II	19
2.3.1.17 Nadzor na maloprodajnem trgu	20
2.3.2 Področje zemeljskega plina	20
2.3.2.1 Spremembe splošnih aktov za prenosno omrežje zemeljskega plina	20
2.3.2.2 Pravila systemskega operaterja prenosnega omrežja zemeljskega plina	20
2.3.2.3 Omrežnina za prenosno omrežje zemeljskega plina	21
2.3.2.4 Omrežnine za distribucijska omrežja zemeljskega plina	21
2.3.2.5 Systemska obratovalna navodila za distribucijsko omrežje zemeljskega plina	21

2.3.2.6	Splošni pogoji za dobavo in odjem zemeljskega plina iz distribucijskega omrežja	21
2.3.2.7	Mednarodno sodelovanje in regionalna pobuda za zemeljski plin	21
2.3.2.8	Druge dejavnosti na področju zemeljskega plina	22
2.3.3	Področje daljinske toplote	23
2.3.3.1	Poročilo o stanju na področju daljinske toplote v letu 2007	23
2.3.3.2	Izdaja soglasij k sistemskim obratovalnim navodilom za distribucijsko omrežje za oskrbo s toploto	23
2.3.3.3	Druge dejavnosti na področju oskrbe s toploto	23
2.3.4	Opravljenе storitve	23
2.3.4.1	Odločanje o licencah za opravljanje energetskih dejavnosti	23
2.3.4.2	Odločanje v sporih in o pritožbah	24
2.3.4.3	Organiziranje strokovnih srečanj in strokovni prispevki	24
2.3.4.3.1	Forum Energetske skupnosti za zemeljski plin	24
2.3.4.3.2	Strokovna srečanja in prispevki	24
2.3.4.4	Razlage lastnih aktov, mnenja, pojasnila in predlogi v zvezi s predpisi s področja dela in pristojnosti agencije	25
2.3.4.5	Obveznosti članstva v mednarodnih organizacijah in organih	25
2.3.4.5.1	Sodelovanje v CEER, ERGEG in z Evropsko komisijo	25
2.3.4.5.2	Sodelovanje v okviru regionalnih pobud ERGEG in Evropske komisije	26
2.3.4.5.3	Sodelovanje z Evropsko komisijo in regulatorji na območju Jugovzhodne Evrope	26
2.3.4.5.4	Druge mednarodne dejavnosti	27
2.3.5	Vprašalniki ustanov EU	27
2.4	Doseganje zastavljenih ciljev	28
2.4.1	Opisni in fizični kazalci	28
2.4.2	Finančni kazalci	28
2.4.3	Rezultati izvajanja programa dela	30
2.4.4	Ocena uspeha v primerjavi s predhodnim letom	31
2.4.5	Ocena gospodarnosti in učinkovitosti	31
2.4.6	Notranji finančni nadzor	31
2.5	Učinki dela agencije na druga področja	32
2.6	Drugo	32
2.6.1	Kadrovanje	32
2.6.1.1	Analiza kadrovanja	32
2.6.1.2	Kadrovska struktura	32
2.6.1.3	Strokovno izobraževanje zaposlenih	32
2.6.2	Naložbe	33
	RAČUNOVODSKO POROČILO	34
3	Bilanca stanja	35
4	Izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov	36
5	Revizorjevo poročilo	36
	PRILOGA	37
6	Seznam kratic in okrajšav	38
7	Seznam tabel	38
8	Seznam slik	38

Uvod

Javna agencija Republike Slovenije (v nadaljevanju agencija) vsako leto na podlagi zastavljenih ciljev in izhodišč za svoje delovanje pripravi program dela za prihodnji dve leti. V programu dela in finančnem načrtu agencija določi vsebino in obseg svojega delovanja; oba dokumenta nato sprejmeta svet agencije in Vlada Republike Slovenije.

Program dela za leto 2008 smo med letom redno spremljali in na tej podlagi pripravljali četrletna poročila, s katerimi smo o svojem delovanju redno obveščali svet agencije in za energetiko pristojno Ministrstvo za gospodarstvo.

Letno poročilo o delu agencije daje celovit pregled izvajanja nalog in doseganja ciljev, zastavljenih v letu 2008. Sestavljeno je iz poslovnega poročila, ki zajema vsebinski opis izvedbe načrtovanih nalog in izdelkov, in računovodskega poročila.

V letu 2008 je bilo več pomembnih mejnikov, ki so vplivali na delovanje agencije v tem poslovnem letu.

V prvi polovici leta je agencija s pripombami dejavno sodelovala pri sprejemanju sprememb in dopolnitev Energetskega zakona (v nadaljevanju EZ), ki so bile sprejete junija 2008. S sprejeto novelo EZ (EZ-C, Uradni list RS, št. 70/08) se je obseg nalog agencije še povečal. Nove naloge in pristojnosti je agencija dobila predvsem na področju obnovljivih virov energije in sproizvodnje toplote in električne energije, kar bo močno vplivalo na nadaljnje delovanje.

Na področju električne energije se je 31. decembra 2008 izteklo regulativno obdobje 2006–2008, zato je v letu 2008 agencija svoje dejavnosti intenzivno usmerila na pripravo novega regulativnega obdobja 2009–2011. Pripravila je Akt o metodologiji za določitev omrežnine in kriterijih za ugotavljanje upravičenih stroškov za elektroenergetska omrežja in metodologiji za obračunavanje omrežnine in izdelala nov regulativni okvir za izvajalce gospodarske javne službe (v nadaljevanju GJS) systemskega operaterja elektroenergetskih omrežij za obdobje 2009–2011. Po javni obravnavi in usklajevanju s systemskima operaterjema je bil akt po sprejetju na svetu agencije novembra posredovan v vladni postopek. Akt tokrat prvič podrobneje ureja kakovost oskrbe. Na podlagi tega je agencija dodatno pripravila in dala v javno obravnavo tudi Akt o posredovanju podatkov o kakovosti oskrbe z električno energijo.

Na področju zemeljskega plina je agencija v prvi polovici leta pripravila osnutka dveh splošnih aktov, in sicer akta o določitvi metodologije za določitev omrežnine in kriterijev za ugotavljanje upravičenih stroškov za prenosno omrežje zemeljskega plina in akta o določitvi metodologije za obračunavanje omrežnine za prenosno omrežje zemeljskega plina. Poglavitne spremembe se nanašajo predvsem na uveljavitev daljšega regulativnega obdobja in uvedbo cene za kratkoročne storitve, cene za prekinljive storitve in cene za tranzit.

Agencija je s sistemskim operaterjem prenosnega omrežja v letu 2008 izvajala postopek za uskladitev pravil za izvajanje Uredbe (ES) št. 1775/2005 o pogojih za dostop do prenosnega omrežja zemeljskega plina, h katerim je svet agencije dal soglasje decembra.

Vse leto je agencija prejemala vloge za izdajo soglasja k predlaganim omrežninam za distribucijska omrežja zemeljskega plina, ki so se večinoma nanašale na določitev omrežnine za drugo regulativno obdobje.

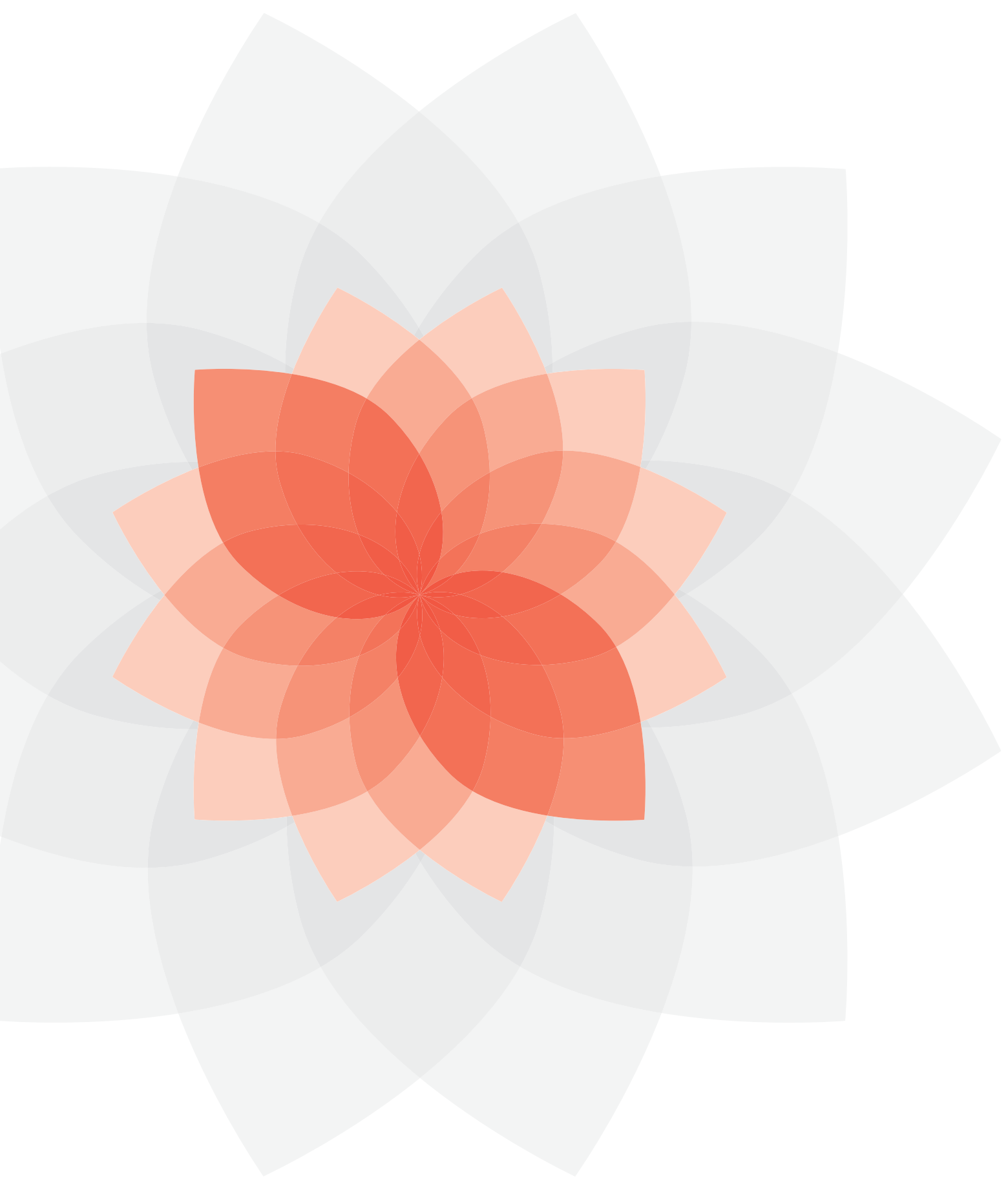
Agencija je bila tudi soorganizatorica dveh mednarodnih dogodkov za strokovno javnost, in sicer tako imenovanih plinskih forumov Energetske skupnosti za območje Jugovzhodne Evrope.

V letu 2008 je agencija realizirala 96,5 odstotka načrtovanih prihodkov in 92,2 odstotka načrtovanih odhodkov po načelu denarnega toka. Najpomembnejši vir prihodkov so bili prihodki iz deleža cene za uporabo omrežij. Prihodki iz deleža cene za uporabo elektroenergetskih omrežij so bili realizirani v vrednosti 1.658.952 evrov, prihodki iz deleža cene za uporabo omrežij zemeljskega plina pa v vrednosti 656.954 evrov, kar je skupaj 98,3 odstotka vseh prihodkov. Preostali prihodki agencije v letu 2008 so prihodki od izdaje certifikatov RECS, prejete obresti za vpogledna in kratkoročno naložena prosta denarna sredstva ter prihodki od prodaje opreme, izločene ob popisu sredstev v letu 2007. Pozitivni denarni tok oziroma presežek prihodkov nad odhodki, ugotovljen v letu 2008 po načelu denarnega toka, znaša 112.051 evrov.

Svoje naloge je agencija uspešno opravila in dosegla vse cilje, pri nekaterih dejavnostih, kot je priprava na izvajanje novih nalog s področja obnovljivih virov energije in sproizvodnje toplote in elektrike, pa je načrtovani obseg nalog celo preseгла.

Direktorica
Irena Praček, univ. dipl. ekon.

Poslovno poročilo

1 Splošni del

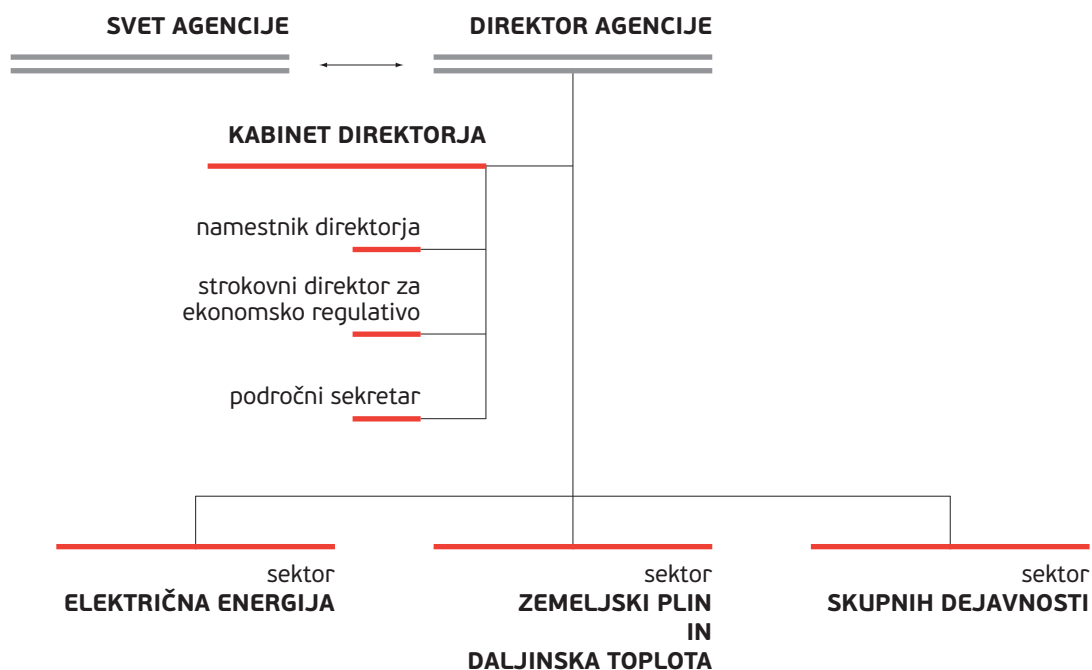
1.1 Organiziranost Javne agencije Republike Slovenije za energijo

Organa agencije sta direktor in svet agencije.

Direktor zastopa in predstavlja agencijo, organizira ter vodi delo in poslovanje agencije, izdaja pravne akte v posamičnih zadevah, ki so v pristojnosti agencije, sprejema akte za delo in poslovanje agencije ter zagotavlja, da agencija posluje skladno z zakonom. Odgovoren je tudi za javnost dela. Agencijo je v letu 2008 vodila direktorica Irena Praček.

Delovanje agencije, ki ima tri sektorje, temelji na multidisciplinarnosti.

Slika 1:
Organizacijska struktura agencije

1.1.1 Svet agencije

Svet agencije skrbi za delovanje agencije v javnem interesu, sprejema splošne akte agencije, daje soglasja k aktom, za katere je potrebno soglasje agencije, sprejema program dela, finančni načrt in vsa poročila agencije, predlaga imenovanje in razrešitev direktorja, daje direktorju usmeritve in navodila za delo in drugo.

Člani sveta agencije so v letu 2008 bili:

- dr. Franc Žlahtič, Ministrstvo za gospodarstvo, predsednik sveta,
- prof. dr. Maks Babuder, Elektroinštitut Milan Vidmar,
- mag. Damjan Zagožen, Ministrstvo za gospodarstvo,
- Jasna Avbelj Hamzič, Ministrstvo za gospodarstvo,
- dr. Boštjan Končar, Institut Jožef Stefan.

Zaradi izvolitve v funkcijo poslanca državnega zbora je Vlada RS na seji 14. oktobra 2008 na mesto dotedanega člana sveta agencije dr. Franceta Križaniča (Ekonomski inštitut Pravne fakultete) imenovala dr. Boštjana Končarja (Institut Jožef Stefan).

Svet agencije se je leta 2008 sestal na 14 rednih in šestih izrednih sejah. Najpomembnejše obravnavane teme s področja električne energije so bile:

- Na julijski seji je svet obravnaval osnutek akta o določitvi omrežnine za elektroenergetska omrežja in ga na septembrski seji posredoval v javno razpravo. Na novembrski seji je sprejel akt in ga posredoval v medresorsko usklajevanje. Ker je bilo ugotovljeno, da akt ne bo ustrezno usklajen v roku, ki bi zagotavljal uveljavitev tarifnih postavk omrežnine za prihodnje regulativno obdobje, je svet na decembrski seji sprejel sklep o podaljšanju veljavnosti dotedanega akta.
- Na treh sejah je svet obravnaval problematiko poračuna regulativnega obdobja za sistemske operaterje elektroenergetskega omrežja do 30. junija 2007.
- Na petih sejah je obravnaval problematiko zagotavljanja sistemskih storitev v letih 2007 in 2008.
- Sprejel je poročilo o realiziranih prihodkih od prezasedenosti in njihovi porabi v Republiki Sloveniji za obdobje od 1. julija 2007 do 30. junija 2008.
- Obravnaval je tri poročila za leto 2007 (realizirane naložbe sistemskih operaterjev, kakovost oskrbe z električno energijo, sistemske storitve).
- Seznanil se je z analizo prihodkov iz cen za uporabo elektroenergetskih omrežij po posameznih četrletjih.
- Izdal je soglasje k trem pravilnikom o načinu in pogojih dodeljevanja čezmejnih prenosnih zmogljivosti.

Najpomembnejše obravnavane teme s področja zemeljskega plina so bile:

- izdal je soglasje k 24 aktom o določitvi omrežnine za distribucijsko omrežje zemeljskega plina za posamezna geografska območja;
- izdal je soglasje k besedilom 13 aktov o splošnih pogojih za dobavo in odjem zemeljskega plina iz distribucijskega omrežja;
- izdal je soglasje k desetim aktom o spremembi akta o določitvi omrežnine za prenosno omrežje zemeljskega plina in zavrnil eno soglasje;
- v javno razpravo je posredoval pet aktov o določitvi omrežnine za distribucijsko omrežje skladno s 87.a členom EZ in jih sprejel,
- izdal je soglasje k besedilu sistemskih obratovalnih navodil za distribucijsko omrežje zemeljskega plina;
- obravnaval je stanje na področju določitve omrežnine za prenosno omrežje zemeljskega plina;
- v javno razpravo je posredoval osnutka dveh aktov, metodologij za omrežnino s področja zemeljskega plina, in podaljšal javno razpravo, ki se je končala konec leta 2008;
- izdal je soglasje k Pravilom o pogojih za dostop do prenosnih omrežij zemeljskega plina.

Na področju daljinske toplote je svet izdal soglasje k besedilom 13 sistemskih obratovalnih navodil za distribucijsko omrežje za oskrbo s toploto.

S področja delovanja agencije je svet sprejel:

- letno poročilo za leto 2007,
- poročilo o stanju na področju energetike v letu 2007,
- poročilo o predvidenih novih nalogah agencije na podlagi sprememb EZ,
- popravek Programa dela in finančnega načrta agencije za leti 2008 in 2009 ter Program dela in finančni načrt agencije za leti 2009 in 2010,
- tri četrletna poročila o izvajanju ključnih nalog in doseženih ciljih agencije,
- akt o sistemizaciji delovnih mest v agenciji.

Agencija je izvedla vse potrebne tehnično-administrativne naloge in organizacijske priprave za seje sveta. Dnevni redi in sklepi sej sveta so objavljeni na spletni strani agencije.

1.2 Povzetek programa dela za leto 2008

Program dela agencije za leto 2008 je strnjen v prikazu načrtovanih izdelkov in storitev.

Tabela 1:

Načrtovani izdelki v letu 2008

Področje električne energije
Poročilo o usklajenosti poslovanja reguliranih elektroenergetskih podjetij z regulativnim okvirom v letu 2007 in o stanju na trgu z električno energijo
Pregled prihodkov iz cen za uporabo omrežij
Pregled realiziranih naložb v letu 2007
Poročilo o izvajanju sistemskih storitev v letu 2007
Poročilo o kakovosti oskrbe z električno energijo v letu 2007
Analiza usklajenosti gospodarskih načrtov sistemskih operaterjev z regulativnim okvirom za leto 2008
Poročilo o realiziranih prihodkih od prezasedenosti in njihovi porabi za obdobje od 1. julija 2007 do 30. junija 2008
Posvetovalni dokument
Akt o določitvi metodologije za obračunavanje omrežnine in metodologije za določitev omrežnine in kriterijih za ugotavljanje upravičenih stroškov za elektroenergetsko omrežja
Sklep o določitvi omrežnin in sklep o določitvi korekcijskega faktorja za leto 2009
Področje zemeljskega plina
Sprememba akta o določitvi metodologije za določitev omrežnine in akta o določitvi metodologije za obračunavanje omrežnine za omrežja zemeljskega plina
Poročilo o zanesljivosti in kakovosti oskrbe z zemeljskim plinom v letu 2007
Poročilo o stanju na trgu z zemeljskim plinom v letu 2007
Poročilo o poslovanju sistemskih operaterjev v letu 2007
Pregled prihodkov iz omrežnine za prenosno omrežje zemeljskega plina v letu 2007
Pregled prihodkov iz omrežnin za distribucijska omrežja zemeljskega plina v letu 2007
Soglasja k aktom o določitvi omrežnine, ki jih pripravijo SOPO oziroma SODO
Izvedba usklajevalnega postopka za splošne akte za določitev in obračunavanje omrežnine za regulativno obdobje 2010–2012 za omrežja zemeljskega plina
Področje daljinske toplote
Poročilo o ustreznosti sistemskih obratovalnih navodil za distribucijsko omrežje za oskrbo s toploto
Analiza splošnih aktov na področju oskrbe s toploto in predlogi za morebitne spremembe
Poročilo o stanju na področju oskrbe s toploto
Poročanje in načrtovanje
Poročilo o delu agencije za leto 2007
Poročilo o stanju na področju energetike za leto 2007
Poročilo o izvajanju ključnih nalog in doseženih ciljih iz programa dela in finančnega načrta za leto 2008 (v prvem, drugem in tretjem četrtletju)
Program dela in finančni načrt agencije za leti 2009 in 2010

Tabela 2:
Načrtovane storitve v letu 2008

Storitve	
1	Licenciranje in nadzor trga
2	Odločanje v upravnem postopku po EZ in ZUP
3	Organiziranje strokovnih srečanj, izobraževanja in udeležba na srečanjih
4	Razlaganje lastnih aktov in mnenja, pojasnila in predlogi v zvezi s predpisi s področja dela in pristojnosti agencije ter obveščanje javnosti
5	Sodelovanje z institucijami in organizacijami
6	Notranje storitve

1.3 Razvojni program agencije

Agencija svoje dejavnosti ciljno usmerja v ustvarjanje razmer za trajno, zanesljivo in kakovostno oskrbo odjemalcev z električno energijo in zemeljskim plinom v Sloveniji. Vzpostavlja razmere, ki spodbujajo regulirana podjetja k trajnemu zviševanju ravni učinkovitosti delovanja in investiranja. Agencija spremlja in nadzira izvajanje reguliranih dejavnosti, pri čemer išče primerno razmerje med kakovostjo in ravno cen reguliranih storitev ter spodbuja učinkovito rabo obstoječe infrastrukture. Zagotavlja preglednost in odprtost regulativnega procesa. Sodeluje pri pripravi in dopolnjevanju pravil in aktov, ki urejajo delovanje trga, ter spodbuja preglednost in nepristranskost. Agencija nenehno izboljšuje reguliranje trga z energijo skladno z najboljšo strokovno prakso. Sodeluje pri oblikovanju notranjega trga z energijo v EU in njenih regijah, v katere je vključena.

Agencija skladno s ključnimi cilji načrtuje svoj razvoj in sledi dodatnim ciljem, kot so prepoznavnost, poslovna odličnost, pozitivna naravnost, prožnost, odprtost in inventivnost.

1.4 Vloga agencije v Sloveniji in zunaj nje

Vloga agencije kot energetskega regulatorja v Sloveniji je predvsem zagotavljanje preglednosti delovanja trga in regulirati dejavnosti GJS tako, da bodo storitve opravljene kakovostno in po primerni ceni. Agencija določa metodologije za določitev omrežnin, za obračun omrežnin ter za izdelavo drugih aktov sistemskih operaterjev električne energije in zemeljskega plina. Tako regulira ceno infrastrukture energetskih omrežij, s čimer vpliva na njeno delovanje, izkoriščenost in donos na sredstva, vložena vanjo. Poleg tega je vloga agencije razširjena na področje zagotavljanja zanesljive oskrbe z zemeljskim plinom in električno energijo. Agencija celovito spremlja delovanje energetskega trga in njegovo konkurenčnost, pri čemer usklajuje interese vseh udeležencev trga, upoštevajoč državno energetske politiko. Vloga agencije zajema med drugim dejavnosti pri podpori uvedbe tržnih mehanizmov spodbujanja obnovljive in visokoučinkovite proizvodnje električne energije.

Sodeluje tudi z institucijami EU in drugimi energetske regulatorji v EU, še zlasti v Skupini evropskih regulatorjev za električno energijo in plin (ERGEG), ki je svetovadni organ Evropske komisije. Skupaj z drugimi regulatorji EU je dejavna tudi pri širitvi energetskega trga na države Jugovzhodne Evrope. Energetski trg EU se postopoma razvija v notranji trg, zaradi fizičnih omejitev na mejah pa energetske regulatorji držav EU spodbujajo delovanje trga na regionalnih ravneh. V tem procesu je slovenski trg z energijo del treh regij za električno energijo in ene regije za zemeljski plin. Agencija ima v sodelovanju z regulatorji v regijah pomembno vlogo zlasti pri usklajevanju pravil in pozneje pri nadziranju dodeljevanja čezmejnih prenosnih zmogljivosti.

1.5 Finančno poslovanje

Finančno poslovanje agencije zajema predvsem naslednja področja:

- prevzem in poravnavo finančnih obveznosti za namene, določene v potrjenem finančnem načrtu, skladno s predvideno dinamiko;
- kratkoročno načrtovanje denarnih tokov in smotrno upravljanje razpoložljivih presežkov denarnih sredstev v smislu iskanja varnih in čim donosnejših zakonsko dovoljenih možnosti finančnih naložb;
- sprotno spremljanje realizacije finančnega načrta za tekoče leto;
- medletno analiziranje in oceno bodočih denarnih tokov v tekočem poslovnem letu kot podlago za pripravo finančnega načrta;
- pripravo finančnega načrta za prihodnji dve leti;
- notranje finančno poročanje kot podlago za sprejemanje ustreznih poslovnih odločitev in
- finančno poročanje zunanjemu okolju, predvsem resornemu ministrstvu in Ministrstvu za finance, drugim pooblaščenim institucijam in širši javnosti.

1.6 Nadzorne dejavnosti

Za nadzor usklajenosti delovanja agencije z javnim interesom je pristojen petčlanski svet agencije, ki med drugim potrjuje program dela, finančni načrt in letno poročilo agencije ter daje usmeritve za njeno delo.

Za organizacijo in vodenje poslovanja agencije je odgovorna direktorica, ki skrbi za zakonitost njenega dela in za vzpostavitev, delovanje, nadzor in nenehno izboljševanje sistema finančnega poslovanja.

Za nadzor nad zakonitostjo dela in poslovanja agencije je pristojno resorno ministrstvo, za nadzor nad delovnimi razmerji pa sta pristojni Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve in Ministrstvo za javno upravo, ki je pristojno tudi za upravni nadzor. Finančno poslovanje agencije nadzirata Računsko sodišče RS in Ministrstvo za finance.

1.7 Informacijski sistem

Leta 2008 so bile na področju informacijske tehnologije izvedene vse načrtovane posodobitve računalniškega omrežja, ki zagotavljajo potrebno zmogljivost, razpoložljivost podatkov in primerno stopnjo varnosti informacijskega sistema.

Izdelani so bili analiza stanja in strategija razvoja informacijskega sistema, programska oprema za analizo podatkov na področju kakovosti električne energije in program za spremljanje komercialne kakovosti. Dopolnjena je bila spletna aplikacija za primerjavo ponudb dobaviteljev električne energije in zemeljskega plina gospodinj-skim odjemalcem.

1.8 Odnosi z javnostmi

V letu 2008 na področju energetike ni bilo izrazito izstopajočega dogodka, ki bi zahteval posebne komunikacijske aktivnosti. To je bilo prvo leto po popolnem odprtju trgov z električno energijo in zemeljskim plinom, ko so se udeleženci obeh trgov predvsem dejavno prilagajali novim razmeram in poskušali čim bolj izkoristiti nove priložnosti tudi s pridobivanjem zanje aktualnih informacij.

Spletna stran agencije je ostala najpomembnejše orodje komuniciranja s strokovno in splošno javnostjo. Število obiskovalcev se je sicer močno povečalo v letu 2007, ko

so gospodinjski obiskovalci od junija (takrat je agencija vsem gospodinjstvom razposlala knjižico, v kateri je bila kot dodaten vir informacij navedena tudi spletna stran) pogosto iskali odgovore na svoja vprašanja. Zanimivo pa je, da se v letu 2008 obisk ni zmanjšal, temveč se je celo za približno 20 odstotkov povečal. Količina informacij, ki jih je treba obvladovati s tem orodjem, se je močno povečala in zahteva čedalje več angažiranja zaposlenih. Javnost in preglednost svojega delovanja agencija zagotavlja tudi z objavo predlogov različnih dokumentov oziroma aktov na spletni strani.

Tudi svet agencije zagotavlja javnost svojega delovanja z objavo sprejetih sklepov svojih sej na spletni strani agencije.

Posebno mesto v komuniciranju s strokovno javnostjo ima vse od začetka delovanja agencije poročilo o stanju na področju energetike. Iz leta v leto je obsežnejše in tudi čedalje bolj uporabljan vir informacij tako v Sloveniji kot na ravni EU. Tudi v letu 2008 je bilo (skupaj s poročilom o delu agencije) izdano poročilo o stanju na področju energetike v prejšnjem letu, napisano v slovenskem in angleškem jeziku. Vsa poročila so dostopna tudi na spletni strani.

Agencija je bila soorganizatorica dveh mednarodnih dogodkov za strokovno javnost, in sicer tako imenovanih plinskih forumov Energetske skupnosti za območje Jugovzhodne Evrope (aprila v Mariboru in oktobra v Ljubljani). S strokovno javnostjo so imeli zaposleni veliko neposrednih stikov, povezanih z vsebinami z delovnega področja agencije. Veliko srečanj je bilo tudi v agenciji, njihova vsebina pa je bila povezana predvsem s pripravami različnih aktov, seznanitvami z novostmi, izmenjavami izkušenj in podobnim. Zaposleni so imeli številne predstavitve na različnih oblikah zunanjih strokovnih srečanj (seminarji, konference ...), vodili so okrogle mize ali bili vodje posameznih sekcij.

Pomembna je bila tudi mednarodna dejavnost agencije v okviru različnih organizacij in združenj energetskih regulatorjev, na katerih so predstavniki agencije zastopali slovenske interese.

Komuniciranje z mediji je bilo leta 2008 povezano predvsem s pripravo odgovorov na njihova vprašanja in tudi z dajanjem splošnih informacij o energetskem sektorju, ki so novinarjem v pomoč pri zbiranju informacij pri drugih virih in pri pripravljanju prispevkov. Posredovanih je bilo 18 pisnih odgovorov na obsežnejša novinarska vprašanja, nekaj je bilo intervjujev, največ pa je bilo vprašanj, ki niso zahtevala daljših pisnih odgovorov. Objave v medijih so bile z vidika agencije večinoma nevtralne.

V zadnjem četrtletju leta 2008 je bila izvedena že tretja javnomnenjska raziskava o razmerah na trgih z električno energijo in zemeljskim plinom v Sloveniji. Prva je bila izvedena leta 2005 in druga leta 2006. Raziskave omogočajo spremljanje odpiranja trgov in razmer na trgih skozi oči udeležencev, vsebujejo pa tudi vprašanja o poznanosti agencije ter vrednotenju njenega pomena in dela. Predvsem dobavitelji in največji odjemalci naloge in pristojnosti agencije relativno dobro poznajo. Čeprav so se povprečno ocene nekoliko znižale, tudi njeno delovanje dokaj ugodno ocenjujejo; med najvišje ocenjenimi trditvami glede njenega delovanja sta oceni njene nepristranskosti in neodvisnosti. Povečuje pa se delež vprašanih, ki menijo, da je vpliv agencije, v celoti gledano, na obeh trgih zelo velik.

2 Posebni del

2.1 Zakonske in druge pravne podlage

Agencija, ustanovljena kot javna agencija na energetskega področju, je pravna oseba javnega prava s pravicami, obveznostmi in odgovornostmi, določenimi v Energetskem zakonu (Uradni list RS, št. 27/07 (EZ-UPB2) in 70/08 (EZ-C), v na njegovi podlagi izdanih podzakonskih aktih, v predpisih s področja javnih agencij in ustanovitvenem aktu. Pri tem je zavezana upoštevati tudi drugo relevantno slovensko zakonodajo in zakonodajo EU.

2.1.1 Naloge in pristojnosti agencije po Energetskem zakonu

Splošni akti za izvrševanje javnih pooblastil, ki jih skladno z EZ izda agencija, so:

- metodologije za obračunavanje omrežnine,
- metodologije za določitev omrežnine in kriterijev za ugotavljanje upravičenih stroškov in sistema obračunavanja teh cen,
- metodologija za določitev splošnih pogojev za dobavo in odjem zemeljskega plina iz distribucijskega omrežja,
- metodologija za določitev splošnih pogojev za dobavo in odjem toplote iz distribucijskega omrežja in za oskrbo z drugimi plini iz omrežij,
- metodologije za pripravo tarifnih sistemov,
- akt o načinu določanja deležev posameznih proizvodnih virov in načinu njihovega prikazovanja,
- akt o uporabi registra potrdil o izvoru električne energije in načinu sporočanja podatkov o proizvodnji električne energije.

Agencija določa omrežnino za uporabo elektroenergetskih omrežij ter upravičene stroške in druge elemente omrežnine za elektroenergetska omrežja ter daje soglasja k omrežnini in določenim aktom sistemskih operaterjev omrežij zemeljskega plina. Prav tako ima zakonsko pooblastilo, da lahko – če sistemski operater nima s predpisi in splošnimi akti agencije usklajenega splošnega akta, h kateremu daje agencija soglasje – s svojim splošnim aktom uredi vprašanja, ki jih sistemski operater ni uredil. Agencija na zahtevo vlagatelja odloča o pridobitvi licence za opravljanje energetskih dejavnosti ter odloča o sporih in pritožbah.

Z julija 2008 sprejeto novelo EZ (EZ-C, Uradni list RS, št. 70/08) se je obseg nalog agencije še povečal. Nove naloge in pristojnosti je agencija dobila predvsem na področju obnovljivih virov energije (v nadaljevanju OVE) in soproizvodnje toplote in električne energije (v nadaljevanju SPTe). Agencija podeljuje proizvodne deklaracije za objekte OVE in SPTe ter izdaja potrdila o izvoru za proizvedeno električno energijo. Po sprejetju vseh potrebnih podzakonskih aktov bo agencija izdajala odločbe o podporah proizvodnji iz OVE in SPTe ter analizirala ukrepe za spodbujanje te proizvodnje na državni ravni.

2.1.2 Podzakonski akti

Večina podzakonskih predpisov, ki neposredno urejajo delovanje oziroma delovno področje agencije, je izdana na podlagi EZ.

2.1.2.1 Podzakonski akti o delovanju agencije

- Sklep o ustanovitvi Javne agencije Republike Slovenije za energijo (Uradni list RS, št. 63/04 in 95/04) – z dnem uveljavitve tega sklepa, to je 11. junija 2004, sta prenehala veljati Sklep o ustanovitvi Agencije za energijo (Uradni list RS, št. 54/00 in 16/04) in Statut Agencije za energijo (Uradni list RS, št. 102/00),
- Uredba o pogojih in postopku za izdajo ter odvzem licence za opravljanje energetske dejavnosti (Uradni list RS, št. 21/01, 31/01 in 66/05),
- Uredba o izdaji deklaracij za proizvodne naprave in potrdil o izvoru električne energije (Uradni list RS, št. 8/09).

2.1.3 Akti pravnega reda EU, pomembni za delovanje agencije

Zaradi polnopravnega članstva Republike Slovenije v EU je evropska zakonodaja oziroma pravni red EU tudi del slovenske zakonodaje.

Pravni akti EU, ki so leta 2007 vplivali na področje energetike, so:

- Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta 2005/89/ES z dne 18. januarja 2006 o ukrepih za zagotavljanje zanesljivosti oskrbe z električno energijo in naložb v infrastrukturo (besedilo velja za EGP),
- Uredba (ES) št. 1775/2005 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 28. septembra 2005 o pogojih za dostop do prenosnih omrežij zemeljskega plina (besedilo velja za EGP),
- Direktiva Sveta 2004/67/ES z dne 26. aprila 2004 o ukrepih za zagotavljanje zanesljivosti oskrbe z zemeljskim plinom (besedilo velja za EGP),
- Uredba Sveta (ES) št. 1223/2004 z dne 28. junija 2004 o spremembah Uredbe (ES) št. 1228/2003 Evropskega parlamenta in Sveta glede datuma uporabe nekaterih določb za Slovenijo,
- Uredba (ES) št. 1228/2003 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. junija 2003 o pogojih za dostop do omrežja za čezmejne izmenjave električne energije (besedilo velja za EGP),
- Sklep Komisije z dne 9. novembra 2006 o spremembi Priloge k Uredbi (ES) št. 1228/2003 o pogojih za dostop do omrežja za čezmejne izmenjave električne energije (besedilo velja za EGP),
- Direktiva 2003/54/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. junija 2003 o skupnih pravilih za notranji trg z električno energijo in o razveljavitvi Direktive 96/92/ES,
- Direktiva evropskega parlamenta in Sveta 2003/55/ES z dne 26. junija 2003 o skupnih pravilih notranjega trga z zemeljskim plinom in o razveljavitvi Direktive 98/30/ES,
- Direktiva 2001/77/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. septembra 2001 o spodbujanju proizvodnje električne energije iz obnovljivih virov energije na notranjem trgu z električno energijo,
- Direktiva 2003/87/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. oktobra 2003 o vzpostavitvi sistema za trgovanje s pravicami do emisije toplogrednih plinov v Skupnosti in o spremembi Direktive Sveta 96/61/ES,
- Direktiva 2004/8/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. februarja 2004 o spodbujanju soproizvodnje, ki temelji na rabi koristne toplote, na notranjem trgu z energijo in o spremembi Direktive 92/42/EGS.

Pomemben del pravnega reda EU je tudi sodna praksa Sodišča evropskih skupnosti in Sodišča prve stopnje. Organi EU izdajajo tudi priporočila in mnenja, ki pa niso zavezujoča in so le smernice za delovanje držav članic.

2.2 Cilji agencije

2.2.1 Dolgoročni cilji agencije

Agencija s svojim delovanjem in v sodelovanju z drugimi udeleženci energetskega trga skrbi za:

- učinkovito uravnoteževanje različnih interesov udeležencev energetskega trga,
- zagotavljanje razvoja in delovanje trga na pregleden in nepristranski način,
- soustvarjanje razmer za trajno, zanesljivo in kakovostno oskrbo odjemalcev z električno energijo in zemeljskim plinom v Sloveniji,
- učinkovito spodbujanje proizvodnje električne energije iz OVE in SPTE,
- zagotavljanje celovitega razvoja omrežij za oskrbo z daljinsko toploto,
- trajno postopno povečevanje učinkovitosti delovanja in investiranja v reguliranih dejavnostih.

2.2.2 Letni cilji agencije

V letu 2008 je agencija izvajala številne dejavnosti. Najpomembnejši letni cilji, zapisani tudi v programu dela, so bili:

- narediti izdelke in opraviti storitve, navedene v programu dela,
- sodelovati z organi EU in združenji regulatorjev na regionalnih ravneh in na ravni EU tako, da so v skupnih stališčih, predlogih novih pravil in drugih dokumentih čim bolj upoštevane tudi razmere v Sloveniji,
- zagotoviti nepristransko delovanje trga v okviru svojih pristojnosti z nadzorom delovanja trga,
- nadaljevati dobro regulativno prakso in pri pripravi ali izboljševanju pravil za delovanje trgov sodelovati s pristojnimi ministrstvi, udeleženci na trgih in z drugimi zainteresiranimi javnostmi,
- pripomoči k preglednosti delovanja trga in oskrbe z energijo s poročanjem o stanju na področju energetike.

2.3 Opravljeno delo in dosežki agencije

2.3.1 Področje električne energije

2.3.1.1 Zakon o spremembah in dopolnitvah Energetskega zakona (EZ-C)

V prvi polovici leta 2008 je agencija sodelovala v postopku sprejemanja sprememb in dopolnitev EZ s podrobnimi predlogi, ki so se nanašali predvsem na postopke izdajanja proizvodnih deklaracij in potrdil o izvoru ter na celoten mehanizem podpore obnovljivim virom energije in soproizvodnji električne energije in toplote, pa tudi na prenos javnih pooblastil za izvajanje nalog sistemskega operaterja, učinkovito delovanje in ločevanje dejavnosti sistemskih operaterjev in nekatere druge naloge.

2.3.1.2 Pregled prihodkov iz cen za uporabo omrežij

Agencija mesečno spremlja realizacijo količin in prihodka po posameznih elementih cen za uporabo elektroenergetskih omrežij. Realizacija porabe električne energije, ki je evidentirana na podlagi fakturirane realizacije pri odjemalcih, priključenih na distribucijsko omrežje, je bila na ravni načrtovane, poraba odjemalcev, priključenih na prenosno omrežje, pa je bila bistveno manjša. Glavna razloga za manjšo porabo sta bila

zmanjšanje proizvodnje aluminija v Talumu in stečaj Tovarne dušika Ruše. Primerjava skupaj načrtovanih in realiziranih prihodkov iz omrežnine kaže minimalne razlike.

2.3.1.3 Regulativni okvir za obdobje 2009–2011

Za uveljavitev novih pogojev poslovanja sistemskih operaterjev v letih od 2009 do 2011 je agencija pripravila osnutek Akta o metodologiji za določitev omrežnine in kriterijih za ugotavljanje upravičenih stroškov za elektroenergetska omrežja in metodologiji za obračunavanje omrežnine.

Pri pripravi akta, ki je bil novembra posredovan v vladni postopek, je agencija upoštevala znanja s področja ekonomskega reguliranja, značilnosti sistemskih operaterjev za prenosno in distribucijsko omrežje električne energije, desetletne razvojne usmeritve, ki jih potrjuje Ministrstvo za gospodarstvo, in tedaj veljavne makroekonomske parametre. Prav tako je agencija pri načrtovanju porabe električne energije upoštevala nižjo projekcijo gospodarskega razvoja ter trende na področju racionalizacije in učinkovite rabe energije in substitucije energentov. Ker je iz poteka dogodkov in stanja medresorske obravnave akta nedvoumno izhajalo, da v vladni postopek predlagani akt ne bo ustrezno usklajen v roku, ki bi zagotavljal uveljavitev iz tega izhajajočih tarifnih postavk omrežnine za regulativno obdobje 2009–2011 s 1. januarjem 2009, je agencija svetu agencije na seji 22. decembra 2008 predlagala, da se s spremembo obstoječega akta za leto 2009 do uveljavitve ustrezno usklajenega akta podaljša veljavnost Izhodišč in parametrov za določitev omrežnine za elektroenergetska omrežja v regulativnem obdobju 2006–2008 tako, da se izravnani prihodek iz omrežnine prenosa in distribucije za leto 2008 poveča za razliko priznanih stroškov nakupa električne energije za izgube v omrežju in da se tarifne postavke omrežnine za sistemske storitve povišajo na raven, ki v letu 2009 zagotavlja pokrivanje stroškov sistemskih storitev. Vlada je 30. decembra 2008 dala soglasje k spremembam in dopolnitvam Akta o določitvi metodologije za določitev omrežnine in kriterijih za ugotavljanje upravičenih stroškov za elektroenergetska omrežja. Sprememba akta in tarifnih postavk je bila objavljena v Uradnem listu RS, št. 126/08.

2.3.1.4 Določitev cene omrežnine za sistemske storitve za leto 2008

Agencija je v prvi četrtini leta ugotovila, da sistemski operater prenosnega omrežja Elektro Slovenija, d. o. o. (v nadaljevanju Eles) še ni pogodbeno uredil izvajanja sistemskih storitev v tekočem letu. Elesu namreč ni uspelo dogovoriti se in skleniti pogodbe s ponudniki sistemskih storitev na območju Republike Slovenije ter s tem zagotoviti na letni ravni zanesljivo in varno obratovanje elektroenergetskega sistema.

Tako je na podlagi vloge Elesa in na podlagi akta, ki ureja področje sistemskih storitev, začela postopek za določitev cene posameznih sistemskih storitev v letu 2008. V postopku določitve je agencija povabila k sodelovanju vse ponudnike, ki ponujajo te storitve na območju Slovenije, ter jih pozvala, da predstavijo svoje tehnične pogoje in ekonomske ponudbe. Odločitev o cenah v obliki odločbe je agencija posredovala vsem vpletenim strankam in jih pozvala, da na podlagi le-teh sklenejo pogodbe.

2.3.1.5 Poročilo o realiziranih prihodkih od prezasedenosti in njihovi porabi v Republiki Sloveniji za obdobje od 1. julija 2007 do 30. junija 2008

Poročilo zajema prikaz realizacije prihodkov in stroškov od prezasedenosti v obdobju od 1. julija 2007 do 30. junija 2008, prav tako pa je v sklepu prikazana poraba dohodka od prezasedenosti skladno z določili 6. člena Uredbe ES 1228/2003. Prihodki od prezasedenosti so bili realizirani na podlagi izvajanja dražb na mejah Republike Slovenije. Poročilo, ki ga je potrdil svet agencije, je bilo posredovano direktoratu za energetiko Evropske komisije.

Iz podatkov systemskega operaterja prenosnega omrežja o realiziranih prihodkih od prezasedenosti in njihovi uporabi izhaja, da je bil dohodek (dobiček) od prezasedenosti za obdobje od 1. julija 2007 do 30. junija 2008 namenjen za naložbe v omrežje, ki vzdržujejo ali povečujejo povezovalne zmogljivosti.

2.3.1.6 Kakovost oskrbe z električno energijo

Agencija je zaradi priprave novega regulativnega obdobja, ki podrobneje ureja področje kakovosti oskrbe, pripravila dodaten splošni akt, s katerim se določata vrsta in postopek posredovanja podatkov o kakovosti oskrbe z električno energijo. Akt natančno določa obveznosti reguliranih podjetij, ki izhajajo iz nadzora kakovosti in so navedene v 40. členu Akta o metodologiji za določitev omrežnine in kriterijih za ugotavljanje upravičenih stroškov za elektroenergetska omrežja in metodologiji za obračunavanje omrežnine. Akt določa nabor in definicije podatkov in kazalnikov kakovosti oskrbe z električno energijo, ki so jih posamezni udeleženci na trgu z električno energijo zavezani posredovati agenciji na podlagi 89. člena EZ. V njem so opredeljeni tudi parametri in kazalniki kakovosti oskrbe z električno energijo, na katerih temeljijo minimalni standardi kakovosti, ki jih agencija uporablja za regulacijo s kakovostjo oskrbe.

2.3.1.7 Zanesljivost napajanja na distribucijskem omrežju

Leta 2008 je agencija vzpostavila na nacionalni ravni usklajen način mesečnega poročanja o zanesljivosti napajanja na distribucijskem omrežju. Projekt zajema spletno podlago za vnašanje in izračunavanje mednarodno primerljivih kazalcev SAIDI in SAIFI. Pri spremljanju kakovosti oskrbe sodelujejo vsa distribucijska podjetja. Skupina za zanesljivost (neprekinjenost) napajanja deluje pod okriljem agencije in združuje predstavnike SODO, strokovnih institucij in predstavnikov podjetij. Delo se je osredinilo na podrobno izvajanje poročanja, ki je povezano s podajanjem usmeritev in reševanjem odprtih vprašanj. Tako bo lahko agencija v prihodnjem regulativnem obdobju na podlagi relevantnih podatkov in kazalnikov določila mehanizem regulacije na podlagi kakovosti oskrbe.

2.3.1.8 Systemska obratovalna navodila za distribucijsko omrežje

SODO je na podlagi zakonskega pooblastila pripravil novelirana systemska obratovalna navodila za distribucijsko omrežje in jih posredoval agenciji v prvo obravnavo. Agencija je k aktu podala pripombe, ki se v največji meri nanašajo na usklajenost s splošnimi pogoji za dobavo in odjem električne energije iz distribucijskega omrežja.

2.3.1.9 Obravnava vloge za izvzetje po Uredbi ES št. 1228/2003

Agencija je prejela poziv za obravnavo vloge za izvzetje novih povezovalnih vodov iz reguliranega dostopa do omrežja, kot to omogoča evropska uredba 1228/2003. Več investitorjev je vložilo predlog za gradnjo dveh 110-kV komercialnih povezav na meji z Italijo. Na podlagi študije in podrobne analize predvidenih postopkov pri izdaji izvzetja je agencija za vpletene organe organizirala posvetovalni sestanek, na katerem je podrobno predstavila poglede na proces odobritve izvzetja. Konec junija so investitorji tudi uradno vložili zahtevo za obravnavo izvzetja za dva 110-kV kablovoda na območju Elektra Primorska. Agencija je pozvala vlagatelja, da vlogo dopolni skladno z Uredbo ES št. 1228/2003 in jo vložijo na pristojno ministrstvo.

2.3.1.10 Izdaja soglasja k Pravilniku o načinu in pogojih dodeljevanja čezmejnih prenosnih zmogljivosti

Uredba št. 1228/2003 Evropskega parlamenta in Sveta o pogojih za dostop do omrežja za čezmejne izmenjave električne energije zahteva od systemskih opera-

terjev držav članic EU koordinirano dodeljevanje v okviru posameznih regij, ki so določene v Smernicah za obvladovanje prezasedenosti, ki so kot priloga sestavni del uredbe. Ker Hrvaška ni članica EU, se omenjena določila za mejo med Slovenijo in Hrvaško niso uporabljala. Ministrski svet Energetske skupnosti pa je 27. junija 2008 sprejel sklep o oblikovanju tako imenovane osme regije, v kateri sta tako Slovenija kot Hrvaška in v kateri veljajo enaka pravila dodeljevanja čezmejnih prenosnih zmogljivosti (v nadaljevanju ČPZ) kot v preostalih sedmih regijah.

Zaradi navedenega je splošni pravilnik dodeljevanja ČPZ, ki se uporablja za dodeljevanje na slovensko-hrvaški meji, dopolnjen oziroma spremenjen ter tako prilagojen pravilom Uredbe št. 1228/2003, zaradi boljše preglednosti pa je Eles predlagal sprejetje novega pravilnika, ki bo veljal za dodeljevanje ČPZ na slovensko-hrvaški meji v letu 2009.

Svet agencije je soglasje k besedilu pravilnika izdal na seji 23. oktobra 2008.

2.3.1.11 Izdaja soglasja k Pravilniku o načinu in pogojih dodeljevanja čezmejnih prenosnih zmogljivosti na slovensko-avstrijski meji

Eles je skupaj z avstrijskim sistemskim operaterjem prenosnega omrežja Verbund – APG (v nadaljevanju APG) pripravil Pravilnik o načinu in pogojih dodeljevanja čezmejnih prenosnih zmogljivosti na slovensko-avstrijski meji. Ta pravilnik prinaša vse potrebne specifikacije in navodila za uporabnike avkcij v letu 2009.

Pravilnik določa pravila dodeljevanja čezmejnih prenosnih zmogljivosti na avstrijsko-slovenski meji, sprejmeta pa ga slovenski in avstrijski operater prenosnega omrežja skupaj. Predlog dopolnitev se nanaša na:

- pogoje, ki jih morajo izpolnjevati udeleženci avkcij, ki jih izvaja APG,
- nominacijo prenosnih zmogljivosti za APG,
- ukrepe pri zmanjšanju prenosnih zmogljivosti zaradi okoliščin, ki ne pomenijo višje sile in zavezujejo tako APG kot Eles.

Svet agencije je izdal soglasje k besedilu pravilnika 14. novembra 2008.

2.3.1.12 Izdaja soglasja k Pravilniku o načinu in pogojih dodeljevanja čezmejnih prenosnih zmogljivosti na slovensko-italijanski meji

Agencija je 18. novembra 2008 prejela dokončen predlog Eles za izdajo soglasja k Pravilniku o načinu in pogojih dodeljevanja čezmejnih prenosnih zmogljivosti na slovensko-italijanski meji za leto 2009.

Navedeni pravilnik ureja koordinirano izvajanje avkcij v regiji Osrednja in južna Evropa in s tem dodeljevanja ČPZ na vseh italijanskih mejah. Zato so ga pristojni sistemski operaterji dogovorili v angleškem jeziku, sestavljen pa je iz splošnega dela, ki se nanaša na vse zadevne države, in iz petih prilog, ki urejajo posebna pravila za dodeljevanje na določeni meji in se uporabljajo izključno za dodeljevanje ČPZ na tej meji. Vsaka posamezna država oziroma regulator je pristojen za izdajo soglasja k skupnemu delu pravilnika in priloge, ki ureja dodeljevanje ČPZ na njegovi meji z Italijo.

Glede na navedeno je Eles agenciji posredoval v odločanje slovenski prevod skupnega dela pravilnika in priloge, ki urejajo postopek dodeljevanja ČPZ na slovensko-italijanski meji v letu 2009.

Svet agencije je izdal soglasje k besedilu pravilnika 21. novembra 2008.

2.3.1.13 Naloge agencije s področja obnovljivih virov energije in soproizvodnje toplote in električne energije in podzakonski akti

Zaradi uveljavitve sprememb slovenske energetske zakonodaje na področju podpor proizvodnji OVE in SPTe ter prevzemanja novih nalog na področju izdajanja proizvodnih deklaracij in potrdil o izvoru ter odločanja o podporah je agencija v drugi polovici leta dejavno sodelovala pri pripravi podzakonskih aktov, ki jih je pripravljalo Ministrstvo za gospodarstvo.

Agencija je pripravila predlog novega podzakonskega akta o izdajanju deklaracij za proizvodne naprave in potrdil o izvoru električne energije. Uredba o izdaji deklaracij za proizvodne naprave in potrdil o izvoru električne energije je bila sprejeta v začetku leta 2009 (Uradni list RS, št. 8/09). Agencija je s pripombami dejavno sodelovala tudi pri usklajevanju drugih podzakonskih aktov, predvsem uredb o meritvah, o podporah OVE in SPTe in o delovanju Centra za podpore.

Hkrati s pripravo podzakonskih aktov se je agencija intenzivno pripravljala na izvajanje novih nalog s področja OVE in SPTe. Pripravljene so bile strokovne podlage, zasnovana je bila računalniška podpora za vodenje registra deklaracij za proizvodne naprave OVE in SPTe ter dopolnjen register potrdil o izvoru električne energije.

2.3.1.14 Izdajanje potrdil o izvoru

Leta 2008 je agencija izdajala potrdila o izvoru električne energije skladno z veljavno Uredbo o izdajanju potrdil o izvoru. Skupaj je bilo izdanih za 1.190.154 MWh potrdil o izvoru.

2.3.1.15 Izdajanje certifikatov RECS

Agencija je vključena v EECS (European Energy Certification System), in sicer v shemo RECS (Renewable Energy Certification System). HSE prodaja električno energijo pod blagovno znamko Modra energija, ki temelji na certifikatih RECS. Nadzor nad poročanjem o proizvodnji in s tem nad številom izdanih, prenesenih in unovčenih certifikatov opravlja organizacija TÜV iz Münchna. Nadzor opravlja enkrat v letu tako, da se v petih letih pregleda vsaka od 18 certificiranih elektrarn. Pri tem pregledu sodeluje tudi predstavnik agencije. Novembra 2008 je bil opravljen podrobnejši pregled v Soških elektrarnah, količinski pregled proizvodnje pa je bil opravljen tudi v Dravskih in Savskih elektrarnah. Podatki, dobljeni pri pregledu, se primerjajo s številom izdanih certifikatov RECS za Modro energijo, ki se unovčijo v začetku vsakega leta, ko je znana količina prodane energije. Agencija je leta 2008 izdala za 31.570 MWh certifikatov RECS.

2.3.1.16 Dejavnosti v okviru mednarodnega projekta E-Track II

Pri evropskem projektu raziskave sledenja porekla električne energije v državah EU (E-Track II) je agencija članica mednarodnega konzorcija izvajalcev. Sodelovala je pri pripravi poročila o napredku pri objavi proizvodnih virov in potrdil o izvoru v 12 novih državah članicah EU. Pri tem je preverila zakonodajo posameznih držav, ki so v pre-sojanju, in izsledke objavila v posebnem poročilu.

Agencija je prevzela vlogo presojevalca in poročevalca za skladnost nacionalnih zakonodaj z direktivami na področju obnovljivih virov proizvodnje električne energije, in to za razkritje proizvodnih virov za proizvodne deleže (direktiva 2003/54/ES), potrdila o izvoru za obnovljive vire (direktiva 2001/77/EC) in potrdila o izvoru za soproizvodne enote (direktiva 2004/8/ES). Pri tem je agencija preverjala usklajenost za Češko, Poljsko, Slovaško in Slovenijo. Decembra sta bili izvedeni delavnici o sledenju porekla električne energije na Slovaškem in v Sloveniji, delavnici na Poljskem in Češkem pa bosta v začetku leta 2009. Projekt bo končan v prvi polovici leta 2009, poročila o izvajanju projekta pa so sproti objavljena na spletu.

2.3.1.17 Nadzor na maloprodajnem trgu

Zaradi napovedi posameznih dobaviteljev električne energije o spremembi obračuna električne energije za gospodinjstva je agencija prejela vprašanja, ki so se nanašala na razlago zakonodaje in varstvo odjemalcev. Med njimi je bilo veliko vpraševanj po izračunih in ocenah vplivov sprememb cen. Agencija je posodobila spletni primerjalnik ponudb, ki je po statistiki obiskov čedalje bolj obiskan, in ga prilagodila novim načinom obračuna. Na podlagi zahtevkov odjemalcev, medijev in drugih zainteresiranih javnosti je agencija pripravila več odgovorov in mnenj o dogajanju na trgu na drobno.

2.3.2 Področje zemeljskega plina

2.3.2.1 Spremembe splošnih aktov za prenosno omrežje zemeljskega plina

V prejšnjih letih so se pogoji delovanja na slovenskem trgu zemeljskega plina zaradi sprememb v slovenski ali evropski zakonodaji zelo spremenili. Spremenili so se tudi delovanje udeležencev na trgu in razmerja med njimi. Zato je agencija pripravila osnutek naslednjih metodologij:

- Akta o določitvi metodologije za določitev omrežnine in kriterijev za ugotavljanje upravičenih stroškov za prenosno omrežje zemeljskega plina in
- Akta o določitvi metodologije za obračunavanje omrežnine za prenosno omrežje zemeljskega plina.

V aktu, ki ureja metodologijo za določitev omrežnine, se poglobljene spremembe nanašajo na uveljavitev daljšega regulativnega obdobja, v metodologiji, ki ureja obračunavanje omrežnine, pa na ceno za kratkoročne storitve, ceno za prekinljive storitve in ceno za tranzit.

Osnutke aktov je agencija predstavila sistemskemu operaterju prenosnega omrežja in sistemskemu operaterjem distribucijskih omrežij. Akta sta bila v javni obravnavi, ki se je na podlagi prejetih pripomb zainteresirane javnosti podaljšala do konca leta 2008. V tem času je agencija opravila več usklajevalnih sestankov v zvezi z obravnavanima aktoma in pripravila osnutka novih aktov, ki sta bila v januarju 2009 posredovana v ponovno javno obravnavo.

2.3.2.2 Pravila sistemskega operaterja prenosnega omrežja zemeljskega plina

Agencija je od sistemskega operaterja prenosnega omrežja prejela vloge za izdajo soglasja k naslednjim aktom:

- Pravilom za obračun odstopanj prevzema in predaje zemeljskega plina,
- Pravilom za evidentiranje sklenjenih pogodb za oskrbo z zemeljskim plinom in
- Pravilom za delovanje izravnalnega trga z zemeljskim plinom.

Navedena pravila bodo podrobneje urejala delovanje trga z zemeljskim plinom na področju obračunavanja odstopanj, ponujanja kratkoročnih storitev, delovanja primarnega in sekundarnega trga z zmogljivostmi, evidentiranja sklenjenih pogodb in oblikovanja osnovne cene zemeljskega plina za namene obračunavanja količinskih odstopanj. Agencija je navedena pravila proučila in sistemskemu operaterju prenosnega omrežja podala pripombe, da bi se oblikovala čim jasnejša določila teh aktov ter bila skladna z drugimi podzakonskimi akti, ki urejajo to področje.

Agencija je s sistemskim operaterjem prenosnega omrežja v letu 2008 izvajala postopek za usklajevanje pravil izvajanja Uredbe (ES) št. 1775/2005 o pogojih za dostop do prenosnega omrežja zemeljskega plina (v nadaljevanju pravilnik). Agencija je obravnavala vlogo za izdajo soglasja k pravilniku. Svet agencije je 17. decembra 2008 podal

soglasje k pravilniku, ki ga je izdal sistemski operater prenosnega omrežja zemeljskega plina. Pravilnik je bil objavljen 31. decembra v Uradnem listu RS, št. 126/08.

2.3.2.3 Omrežnina za prenosno omrežje zemeljskega plina

V juliju 2008 je svet agencije izdal soglasje k aktu o določitvi omrežnine za prenosno omrežje zemeljskega plina. Omenjeni akt, in s tem med drugim nova cena za prenos, je začel veljati s 1. avgustom 2008.

Sistemski operater prenosnega omrežja je leta 2008 podal 12 vlog za spremembo osnovne cene zemeljskega plina na prenosnem omrežju, h katerim je svet agencije dal soglasje.

2.3.2.4 Omrežnine za distribucijska omrežja zemeljskega plina

Vse leto je agencija prejemala vloge za izdajo soglasja k predlaganim omrežninam za distribucijska omrežja zemeljskega plina, pri katerih je šlo večinoma za določitev omrežnine za drugo regulativno obdobje. Agencija je z vsemi sistemskimi operaterji sodelovala in usklajevala vloge ter po potrebi zahtevala dopolnitve.

Agencija je leta 2008 izdala soglasje k 24 aktom o določitvi omrežnine za distribucijsko omrežje zemeljskega plina za posamezna geografska območja, obenem pa je sprejela pet aktov o določitvi omrežnine za distribucijsko omrežje skladno s 87.a členom EZ.

2.3.2.5 Sistemska obratovalna navodila za distribucijsko omrežje zemeljskega plina

V letu 2008 je agencija prejela eno vlogo za izdajo soglasja k sistemskim obratovalnim navodilom za distribucijsko omrežje zemeljskega plina. Po uskladitvi akta je bilo k aktu izdano soglasje.

2.3.2.6 Splošni pogoji za dobavo in odjem zemeljskega plina iz distribucijskega omrežja

Sistemski operater distribucijskih omrežij z zemeljskim plinom mora za ureditev razmerij z uporabniki svojih storitev izdati Splošne pogoje za dobavo in odjem zemeljskega plina iz distribucijskega omrežja. Akt mora biti skladen z določili Akta o določitvi metodologije za določitev splošnih pogojev za dobavo in odjem zemeljskega plina iz distribucijskega omrežja (Uradni list RS, št. 87/05 in 102/05).

Pred objavo Splošnih pogojev za dobavo in odjem zemeljskega plina iz distribucijskih omrežij mora sistemski operater pridobiti tudi soglasje agencije. Pred izdajo soglasja lahko agencija po potrebi s sistemskim operaterjem izvede usklajevalni postopek. Da se postopki skrajšajo, agencija sistemskim operaterjem omogoča preliminarne uskladitve splošnih pogojev že pred začetkom postopka pridobivanja soglasja lokalne skupnosti.

Agencija je leta 2008 izdala soglasje k besedilom 13 aktov o splošnih pogojih za dobavo in odjem zemeljskega plina iz distribucijskega omrežja, konec leta pa je bilo šest vlog v postopku preliminarne usklajevanja.

2.3.2.7 Mednarodno sodelovanje in regionalna pobuda za zemeljski plin

Agencija je tudi v letu 2008 dejavno sodelovala v regionalni pobudi za zemeljski plin v regiji Jug-jugovzhod. Med pomembnejše dejavnosti uvrščamo sodelovanje pri proučevanju predloga uvedbe regionalnega neodvisnega systemskega operaterja, kot ga je predlagalo evropsko združenje trgovcev z električno energijo in zemeljskim plinom EFET. Agencija je k predlogu EFET dala pripombe v okviru javnega posvetovanja.

Pomemben korak je regionalno združenje storilo tudi z analizo možnosti uporabe regionalnega tarifnega sistema vstop-izstop. Predstavljena je bila okvirna simulacija uporabe sistema. Rezultati analize in predlagana metodologija uporabe sistema so bili dani v obravnavo predstavnikom zainteresiranih javnosti.

V drugem četrtletju 2008 se je končala priprava memoranduma, s podpisom katerega so se regulatorji regije Jug-jugovzhod zavezali k večjemu sodelovanju. Pripravljene so bile tudi podlage za proučitev smotrnosti in koristnosti uvedbe strateškega sveta v regiji Jug-jugovzhod.

Agencija je sodelovala v delovni skupini ECRB (Energy Community Regulatory Board). Bila je soorganizatorica dveh tako imenovanih plinskih forumov Energetske skupnosti za območje Jugovzhodne Evrope aprila in oktobra ter se udeležila konference Energetske skupnosti o plinu. Na teh srečanjih je bil predstavljen napredek na področju plinske infrastrukture in pri uvajanju zakonodaje s področja trga z zemeljskim plinom v državah Energetske skupnosti.

Na področju mednarodnega sodelovanja je agencija nadaljevala svoje dejavnosti pri regionalnem sodelovanju. V okviru sodelovanja v delovnih skupinah se je udeležila delovnih sestankov, na katerih je bila glavna tema vzpostavitev strateškega svetovalnega odbora regije Jug-jugovzhod.

2.3.2.8 Druge dejavnosti na področju zemeljskega plina

V prvih mesecih leta 2008 je agencija dejavno sodelovala na več strokovnih srečanjih s področja zemeljskega plina (Energetika 2008, Konferenca daljinske energetike SDDE, srečanja Združenja nabavnikov Slovenije ...), na katerih je predstavila svoje izkušnje in nove dejavnosti na področju zemeljskega plina in daljinske toplote.

Na trgu z zemeljskim plinom je bilo v začetnih mesecih leta 2008 opaziti kar nekaj dejavnosti, ki so bile povezane s popolnim odprtjem trga z zemeljskim plinom. Tako so se začele prve zamenjave dobaviteljev, ki so prinesle tudi nekaj vprašanj. Odjemalci in drugi udeleženci trga so obveščali agencijo o stanju na trgu in zahtevali določena pojasnila ali ukrepe. Dogajanja na trgu je bilo več tudi zaradi spremenjenega načina obračunavanja zemeljskega plina pri največjih podjetjih za distribucijo zemeljskega plina.

Agencija je v začetku leta 2008 na podlagi zahtevkov prejela podatke in dokumente o poslovanju reguliranih podjetij v letu 2007. Podatki so bili podlaga za pripravo poročila o stanju na področju energetike za leto 2007.

Agencija je pri pregledu prihodkov iz omrežnine za prenosno omrežje zemeljskega plina v letu 2007 ugotovila, da so bili prihodki iz omrežnine za prenosno omrežje doseženi v predvideni višini, prihodki večine sistemskih operaterjev distribucijskih omrežij pa so bili manjši od predvidenih, ker je bila količina distribuiranega zemeljskega plina manjša.

Zaradi uvedbe novega načina obračuna porabe zemeljskega plina pri nekaterih podjetjih za distribucijo je agencija odgovarjala na različna vprašanja odjemalcev in drugih javnosti. Na podlagi dostopnih podatkov je opravila analizo cen zemeljskega plina posameznih dobaviteljev v lokalnih skupnostih, v katerih so le-ti dobavitelji zemeljskega plina.

V novembru je agencija prejela več vprašanj odjemalcev, priključenih na prenosno omrežje zemeljskega plina, ki so se nanašala na možnost zmanjševanja zakupljenih prenosnih zmogljivosti za leto 2009 po sklenitvi dolgoročne pogodbe o dostopu do omrežja. Agencija je proučila vprašanja odjemalcev in jih obvestila o možnosti trgovanja na sekundarnem trgu z zmogljivostmi.

Konec leta 2008 je agencija prejela vprašanje odjemalcev, priključenih na skupno kotlarno, ali je zaračunavanje omrežnine pravilno. Po pregledu dokumentacije je bil s sistemskim operaterjem distribucijskega omrežja dogovorjen pravilen in ustrezen način obračunavanja omrežnine.

Konec leta je od dobavitelja zemeljskega plina prejela tudi vprašanje v zvezi s sklepanjem pogodb o dostopu do distribucijskega omrežja, obračunavanjem omrežnine, izdajanjem računov in plačevanjem v primerih, ko končni odjemalec zamenja dobavitelja. Agencija je začela pregledovati pravilnost sklepanja pogodb o dostopu do distribucijskega omrežja zemeljskega plina, ki jih dobavitelji za končne odjemalce sklepajo s sistemskimi operaterji distribucijskih omrežij, in ustreznost obračunavanja omrežnine.

V zadnjem četrletju leta 2008 je bil sestanek s sistemskimi operaterji distribucijskih omrežij, ki sodelujejo pri projektni nalogi, katere namen je izdelava odjemnih značilnosti posameznih vrst odjemalcev zemeljskega plina.

Agencija je obravnavala tudi vlogo za izdajo soglasja k pravilom za ločeno računovodsko spremljanje posameznih energetskih dejavnosti in dve vlogi sistemskih operaterjev za spremembo potrjenih pravil.

2.3.3 Področje daljinske toplote

2.3.3.1 Poročilo o stanju na področju daljinske toplote v letu 2007

Agencija je v začetku leta 2008 na podlagi zahtevkov zbrala podatke o podjetjih za oskrbo z daljinsko toploto v letu 2007. Podatki so bili uporabljeni pri pripravi poročila o stanju na področju energetike.

2.3.3.2 Izdaja soglasij k sistemskim obratovalnim navodilom za distribucijsko omrežje za oskrbo s toploto

Agencija na podlagi četrtega odstavka 40. člena EZ izdaja soglasje k sistemskim obratovalnim navodilom za distribucijsko omrežje za oskrbo s toploto. Distributer toplote, ki predloži agenciji v soglasje sistemska obratovalna navodila, mora dokazati, da je izvajalec GJS distribucije toplote, ki mora biti organizirana v eni od zakonitih oblik izvajanja tovrstne javne službe.

Do konca leta 2008 je bilo izdanih 19 soglasij k sistemskim obratovalnim navodilom za distribucijsko omrežje daljinske toplote oziroma k sistemskim obratovalnim navodilom distribucijskih podjetij daljinskega ogrevanja, od tega 13 v letu 2008. Zaradi neurejenega statusa je bil postopek usklajevanja ustavljen za pet distribucijskih podjetij, in to do ureditve njihovega pravnega statusa, za dve distribucijski podjetji pa je bil postopek ustavljen zaradi stečaja oziroma likvidacije.

2.3.3.3 Druge dejavnosti na področju oskrbe s toploto

Agencija v postopku izdaje soglasij k sistemskim obratovalnim navodilom za distribucijsko omrežje za oskrbo s toploto spremlja, ali imajo izvajalci distribucije toplote ustrezno pravno urejen status izvajalca GJS distribucije toplote in ali imajo ustrezno licenco za opravljanje te energetske dejavnosti. S svojimi ugotovitvami seznanja pristojne organe.

2.3.4 Opravljene storitve

2.3.4.1 Odločanje o licencah za opravljanje energetskih dejavnosti

EZ in Uredba o pogojih in postopku za izdajo ter odvzem licence za opravljanje energetske dejavnosti (Uradni list RS, št. 21/01, 31/01 in 66/05, v nadaljevanju uredba) določata pogoje za pridobitev licence za opravljanje energetske dejavnosti. Licence na podlagi vloge izdaja agencija. O izdaji in odvzemu licence agencija odloča v upravnem postopku na podlagi EZ in uredbe.

Skladno z določili uredbe se licenca izda za pet let, imetnik licence pa ima pravico po prenehanju veljavnosti licence pridobiti novo. Leta 2008 je agencija v postopkih pridobivanja licenc izdala 92 odločb, pet sklepov o zavrženju, trije postopki so bili ustavljeni, izdanih pa je bilo tudi pet sklepov o spremembi naziva oziroma naslova imetnika licence.

2.3.4.2 Odločanje v sporih in o pritožbah

Agencija skladno z 88. členom EZ odloča v upravnem postopku na prvi stopnji v sporih med uporabniki omrežja oziroma zainteresiranimi osebami in sistemskimi operaterji oziroma organizatorjem trga v posamičnih zadevah, ki nastajajo zaradi:

- dostopa do omrežij,
- obračunane cene za uporabo omrežij,
- trditve o kršitvi splošnih dobavnih pogojev in sistemskih obratovalnih navodil,
- ugotovljenih odstopanj in zneskov za pokrivanje stroškov izravnave odstopanj ter kršitev splošnih aktov, ki urejajo odstopanja in njihovo izravnavo, in
- statusa posebnega odjemalca.

Agencija v upravnem postopku na drugi stopnji odloča tudi o pritožbi zoper odločbo sistemskega operaterja o izdaji ali zavrnitvi soglasja za priključitev na energetska omrežja.

Leta 2008 se je v primerjavi z letom 2007 povečalo število vseh sporov. Agencija je skupaj prejela 28 zahtev za odločanje; 18 vlog je bilo s področja električne energije, 10 pa s področja zemeljskega plina. Rešenih je bilo 25 vlog, od tega je bila zoper eno odločitev vložena pritožba. Iz prejšnjega obdobja je agencija odločala v treh sporih in vsi so bili pravnomočno rešeni. Agencija je v vseh primerih spoštovala zakonski rok za odločanje in kot neodvisni organ odločila skladno z zakonskimi in podzakonskimi predpisi ter na podlagi ugotovljenega dejanskega stanja.

V zvezi z odločbami agencije, zoper katere so stranke postopka vložile tožbo, je upravno sodišče v letu 2008 izdalo tri sodbe, s katerimi je odločitve agencije potrdilo kot pravilne in zakonite.

2.3.4.3 Organiziranje strokovnih srečanj in strokovni prispevki

2.3.4.3.1 Forum Energetske skupnosti za zemeljski plin

Na podlagi mednarodnih dogovorov je bila organizacija foruma dodeljena Sloveniji oziroma agenciji. Tako je Forum Energetske skupnosti za zemeljski plin ali Mariborski forum leta 2008 zasedal aprila v Mariboru in novembra v Ljubljani. Organizirala ga je agencija v povezavi s sekretariatom Energetske skupnosti.

Glavna tema foruma je bila oblikovanje plinovodnega obroča Energetske skupnosti, kar je velik in zahteven projekt, ki predvideva plinifikacijo držav podpisnic sporazuma, dodatne zmogljivosti za države v širši regiji in plin iz novega vira – Kaspijskega bazena. Obravnavane so bile predvsem naslednje teme:

- regijski projekti na področju zemeljskega plina,
- položaj na trgih z zemeljskim plinom v Jugovzhodni Evropi,
- poročila o napredku pri izvajanju direktive o zemeljskem plinu,
- uveljavljanje novega pravnega reda v državah Energetske skupnosti.

2.3.4.3.2 Strokovna srečanja in prispevki

Leta 2008 so potekala številna delovna srečanja z udeleženci trgov z zemeljskim plinom in električno energijo. Na njih je agencija predstavljala svoje poglede, zbirala mnenja in pobude ter v dialogu iskala najboljše rešitve.

Delavci agencije so se dejavno udeleževali različnih seminarjev in strokovnih srečanj, kjer so s svojimi prispevki udeležencem predstavljali poglede regulatorja oziroma dr-

žave. Na strokovnih srečanjih, seminarjih in konferencah so leta 2008 predstavili 24 strokovnih prispevkov: v tujini pet, v Sloveniji pa 19. Objavili so tudi sedem prispevkov v strokovnih revijah.

2.3.4.4 Razlage lastnih aktov, mnenja, pojasnila in predlogi v zvezi s predpisi s področja dela in pristojnosti agencije

Posledica delovanja in čedalje večje preglednosti energetskega trga je tudi vsako leto večje število vprašanj zainteresirane javnosti. Leta 2008 je agencija pripravila kar 521 mnenj in pojasnil, povezanih z zakonskimi pristojnostmi in delom agencije, od tega 146 razlag lastnih aktov in mnenj ter 375 pojasnil in predlogov v zvezi s predpisi s področja dela in pristojnosti agencije ter obveščanja javnosti.

2.3.4.5 Obveznosti članstva v mednarodnih organizacijah in organih

Agencija je leta 2008 izpolnjevala obveznosti, ki jih ima na podlagi članstva Slovenije v EU in s tem članstva agencije v mednarodnih organizacijah. Sodelovanje agencije z regulatorji in organi EU je zelo prepleteno in poteka na več področjih.

2.3.4.5.1 Sodelovanje v CEER, ERGEG in z Evropsko komisijo

Agencija se je kot članica Sveta evropskih energetskih regulatorjev (CEER) udeležila desetih zasedanj generalne skupščine CEER. Agencija sodeluje tudi v Skupini evropskih regulatorjev za električno energijo in plin (ERGEG), ki je svetovalni organ Evropske komisije. Udeležila se je šestih zasedanj ERGEG. Predstavniki agencije so se udeležili zasedanj forumov regulatorjev EU za električno energijo (Firenški forum) in za zemeljski plin (Madriški forum). Agencija se je udeležila tudi plenarnega zasedanja ERGEG, na katerem so bile med najpomembnejšimi temami priprave na delovanje po uveljavitvi tretjega zakonodajnega svežnja EU.

Na zasedanjih CEER in ERGEG so bile obravnavane naslednje pomembnejše teme:

- pripombe in dopolnila v postopku sprejemanja tretjega svežnja energetskih direktiv in uredb v Svetu in Evropskem parlamentu;
- spremljanje napredka v regijah, kjer je za delovanje trga z električno energijo najpomembnejše dodeljevanje ČPZ. Postopoma se uveljavljajo različne rešitve v regijah, na primer združevanje trgov na severu Evrope, v regijah okrog Slovenije pa se predvideva skupno koordinirano dodeljevanje v skupnih avkcijskih hišah;
- postopek sprejemanja tretjega zakonodajnega svežnja, v katerem so regulatorji predlagali nekatere konkretne rešitve in dopolnila;
- usmeritve za delo v prehodnem obdobju do uveljavitve tretjega svežnja in na njegovi podlagi pripravljenih aktov (smernic oziroma ang. guidelines).

Evropska komisija je v dogovoru z regulatorji objavila posvetovalni dokument o metodah za poravnavo med SOPO, t. i. mehanizem ITC.

Oktobra je prvič zasedal nov Državlanski forum za energijo (Citizens' Energy Forum) v Londonu. Stališča in ugotovitve s tega zasedanja so predvsem, da bo treba zelo veliko storiti za varstvo pravic odjemalcev in porabnikov energije na vseh zanje pomembnih področjih, kot so: meritve in računi, posebne oblike dobave (zasilna dobava, ranljivi odjemalci), ravnanje s pritožbami in ukrepanje. Sklepi foruma in zahteve v pričakovanem tretjem svežnju so tudi povod za okrepljeno dejavnost regulatorjev na področju varstva pravic odjemalcev.

Namestnik direktorice agencije mag. Marko Senčar je bil novembra 2008 imenovan za člana upravnega odbora CEER in ERGEG, ki ima predsednika in pet podpredsednikov.

2.3.4.5.2 Sodelovanje v okviru regionalnih pobud ERGEG in Evropske komisije

Regionalne pobude ERGEG delujejo z namenom, da se pospeši delovanje trgov na regionalni ravni, ki naj bi se postopoma zraščali v enoten trg z energijo. Slovenija je na področju električne energije del dveh regij, Osrednje in vzhodne Evrope ter Osrednje in južne Evrope, na področju zemeljskega plina pa del regije Južna in jugovzhodna Evropa. Predstavniki agencije so se udeležili 17 sestankov na različnih ravneh v dveh regijah za področje električne energije in šestih sestankov za področje zemeljskega plina.

V regiji Osrednja in vzhodna Evropa je bil najpomembnejše vprašanje napredek pri razvoju nove metode za določanje in dodeljevanje ČPZ na podlagi pretokov moči (metoda FB). To sistemski operaterji prenosnih omrežij že dalj časa skupaj razvijajo, vendar projekt še ni dokončan, zato tudi priprave na skupno dražbeno hišo v Nemčiji potekajo počasneje. Dosežen pa je bil napredek pri preglednosti; skoraj vsi zahtevani podatki, ki jih morajo objavljati sistemski operaterji, so zdaj na voljo, edini še nerešen problem so podatki o proizvodnih enotah, kar pa je problem v vsej EU.

V regiji Osrednja in južna Evropa je bila na področju električne energije predstavljena ideja o skupni dražbeni hiši, ki pa je vsebinsko bistveno drugačna od dražbene hiše v Nemčiji. Zaradi teh razlik je bila imenovana enotna dražbena hiša, ki bo v Italiji in bo lahko dodeljevala ČPZ na ekspliciten in impliciten način. Za zdaj poteka dodeljevanje na ekspliciten način, dolgoročna vizija pa je implicitno dodeljevanje. Razvoj nove metode, potrebne za prehod na implicitno dodeljevanje na podlagi pretokov moči, poteka veliko počasneje kot v regiji Osrednja in vzhodna Evropa.

Dodeljevanje letnih in mesečnih ČPZ za leto 2009 je v obeh regijah potekalo po pravilih za dodeljevanje ČPZ, ki so bila pravočasno uveljavljena. V primerjavi z letom prej ta pravila odražajo višjo stopnjo harmonizacije med posameznimi mejami v regiji. V obeh regijah je bilo pripravljeno tudi poročilo o preglednosti trga, ki ugotavlja, da so izpolnjene zahteve iz Uredbe (ES) 1228/2003 glede preglednosti in dostopnosti oziroma objavljanja podatkov.

Na področju zemeljskega plina je bil v regiji Južna in jugovzhodna Evropa podpisan memorandum o sodelovanju med regulatorji v regiji. Obravnavana je bila posodobljena analiza ovir za delovanje trga, največji napredek v tej regiji je podpis sporazumov med sosednjimi SOPO za posamezne čezmejne povezave (ang. interconnection agreements), ki omogočajo bistveno lažje usklajevanje in napovedovanje odjema. Razvija se tudi model za ocenjevanje vplivov novih in poslovanje obstoječih plinovodov na obratovanje na ravni EU.

Predstavljena je bila študija o ovirah za vstop na trg z zemeljskim plinom; temeljne ugotovitve so, da bi se s sodelovanjem med SOPO različnih držav in s poenotenjem pravil dalo z majhnimi vložki in ukrepi doseči veliko več trgovanja.

2.3.4.5.3 Sodelovanje z Evropsko komisijo in regulatorji na območju Jugovzhodne Evrope

Sodelovanje z Evropsko komisijo je potekalo zlasti v začetni fazi delovanja institucij na trgu Jugovzhodne Evrope, ki jih uvaja Sporazum o Energetski skupnosti. Sporazum širi pravni red EU za območje trgov z električno energijo in zemeljskim plinom tudi na države Jugovzhodne Evrope. Med organi Energetske skupnosti je za delo regulatorjev najpomembnejši odbor regulatorjev (Energy Community Regulatory Board – ECRB), v katerem vse regulatorje EU zastopa Evropska komisija v sodelovanju z ERGEG.

Agencija se je udeležila sestankov ECRB, delovne skupine ECRB za električno energijo, delovne skupine ECRB za zemeljski plin in drugih sestankov strokovnih teles Energetske skupnosti.

Predstavniki agencije so sodelovali v dveh forumih regulatorjev za Jugovzhodno Evropo za področje električne energije (Atenski forum). Udeležili so se tudi zasedanja

forumu za področje zemeljskega plina v Južni in jugovzhodni Evropi (Mariborski forum), ki je leta 2008 zasedal dvakrat.

Na območju Energetske skupnosti je potekala razprava predvsem o novi, nastajajoči regiji, t. i. osmi regiji za električno energijo z imenom Jugovzhodna Evropa. Najpomembnejša tema na področju električne energije je tudi v tej regiji skupno dodeljevanje ČPZ. Vse dejavnosti, priprave na ustanovitev in začetek delovanja skupne dražbene hiše tudi v tej regiji (predvidoma bo v Črni gori) so bile pogojene z odločitvijo o mejah te regije, ki jo je junija 2008 sprejel ministrski svet Energetske skupnosti.

V državah podpisnicah Sporazuma o energetski skupnosti, ki niso članice EU, se trg odpira postopoma, proces pa v vseh podpisnicah sporazuma bolj ali manj zaostaja za načrtovanim. Pomemben korak v smeri odpiranja trga je storila Črna gora, ki je konec leta 2008 odprla trg za električno energijo za vse negospodinjске odjemalce.

2.3.4.5.4 Druge mednarodne dejavnosti

Kot izdajateljica potrdil o izvoru in certifikatov RECS za električno energijo, proizvedeno iz OVE, je agencija članica mednarodnega združenja izdajateljev certifikatov AIB (Association of Issuing Bodies). Predstavniki agencije so se udeležili treh zasedanj generalne skupščine AIB, na katerih je bil glavni poudarek na pripombah in ocenah vplivov nove direktive EU o obnovljivih virih in na strategiji združenja.

Agencija je začela sodelovati z nemškim regulatorjem BNetzA pri pripravi in začetku izvedbe mednarodne primerjalne analize stroškov posameznih SOPO za električno energijo. Potrebna sta bila dodatno usklajevanje in obravnava, dogovorjena pa so bila izhodišča glede izbire izvajalca in podatkovnih zahtev študije.

Agencija se je udeležila tudi Tedna trajnostne energetike, ki je bil organiziran v sklopu slovenskega predsedovanja EU.

Evropska komisija je na zahtevo udeležencev trga uvedla postopek proti Italiji (ang. infringement procedure), ker ni bilo mogoče uveljaviti slovenskih potrdil o izvoru električne energije iz obnovljivih virov za leto 2005 v Italiji. Komisija je v postopku preiskave zahtevala pojasnila od slovenske strani; pojasnila je posredovala agencija skupaj z resornim ministrstvom in udeleženci trga.

Agencija se je udeležila Strateškega foruma Bled o energiji, zanesljivi oskrbi in vplivih na okolje, ki je potekal 31. avgusta in 1. septembra 2008; agencija je na forumu zastopala CEER in ERGEG.

2.3.5 Vprašalniki ustanov EU

Agencija je zavezana dajati podatke s svojega delovnega področja, če pravna oseba ali ustanova zanje zaprosi ali jih zahteva. Vprašalniki ustanov EU so postali ustaljen način zbiranja podatkov za analize stanja posameznih segmentov energetskega trga v državah EU, po obsegu in zahtevnosti pa so različni. Ponavadi zahtevajo veliko podatkov, za pripravo odgovorov pa je potrebno sodelovanje strokovnjakov z različnih področij. Pridobivanje podatkov s pomočjo vprašalnikov je nujno tudi za delovanje organizacij v EU.

Agencija je za potrebe Evropske komisije izpolnila vprašalnika, ki sta se nanašala na javno obravnavo razvoja harmonizirane metodologije za razvrščanje in poročanje o pritožbah odjemalcev v vsej EU in na vrednotenje kampanje, ki je ob popolnem odprtju trgov za električno energijo in zemeljskim plinom potekala pod geslom Vi izbirate.

Za potrebe sodelovanja med regulatorji in z Evropsko komisijo je agencija v okviru CEER izpolnila štiri vprašalnike, za potrebe delovnih skupin ERGEG pa sedem. Zajemali so različne vsebine delovanja energetskega trga, med drugim regulirane cene zemeljskega plina in električne energije pri končnih odjemalcih, obravnavanje pritožb, izpolnjevanje obveznosti evropske energetske zakonodaje, primerjalno poro-

čilo o kakovosti oskrbe z električno energijo (neprekinjenost napajanja, komercialna kakovost), posodobljeno primerjalno poročilo o regulatorjevem statusu, položaju, pristojnostih, sredstvih in virih.

Za potrebe Energetske skupnosti je agencija izpolnila šest vprašalnikov. Zajemali so pravila za delovanje trga z električno energijo, licenciranje, čezmejno trgovanje, pravne zadeve in ločitev energetske dejavnosti ter izravnalni trg z električno energijo.

2.4 Doseganje zastavljenih ciljev

2.4.1 Opisni in fizični kazalci

Kazalci uspešnosti delovanja agencije so predvsem:

- pravočasno izpeljani postopki, ki jih določa zakon,
- izdelani izdelki iz programa dela in njihova vsebinska ustreznost,
- opravljene storitve iz programa dela.

Po teh kazalcih je agencija v celoti izpolnila svoje naloge. Vsi postopki, ki jih je agencija izvajala skladno z Zakonom o upravnem postopku, so bili končani v zakonsko predpisanih rokih in brez zaostankov. Narejeni so bili vsi izdelki iz programa dela (opisani v poglavjih od 2.3.1 do 2.3.3). Opravljene so bile vse načrtovane storitve (poglavje 2.3.4). Obseg storitev se je povečal predvsem pri izdajanju mnenj in pojasnil ter predlogov v zvezi s predpisi s področja dela in pristojnosti agencije. S sprejetjem novele EZ se je povečal obseg nekaterih nalog, agencija pa je dobila tudi nove naloge.

2.4.2 Finančni kazalci

Tabela 3:

Realizacija finančnega načrta za leto 2008

V evrih

Konto	Naziv konta	Realizacija FN 2007	Finančni načrt 2008	Realizacija FN 2008	Indeks real. 08/FN 08	Indeks real. 08/real. 07
	I. SKUPAJ PRIHODKI (70+71+72+73+74+78)	2.499.428	2.441.207	2.356.940	96,5	94,3
	TEKOČI PRIHODKI (70+71)	2.483.426	2.441.207	2.353.640	96,4	94,8
70	DAVČNI PRIHODKI					
71	NEDAVČNI PRIHODKI	2.483.426	2.441.207	2.353.640	96,4	94,8
710	Udeležba na dobičku in dohodki od premož.	38.933	0	28.591		73,4
7102	Prihodki od obresti	38.933		28.591		73,4
713	Prihodki od prodaje blaga in storitev	8.816	0	9.116		103,4
7130	Prihodki od prodaje blaga in storitev	8.816	0	9.116		103,4
714	Drugi nedavčni prihodki	2.435.677	2.441.207	2.315.934	94,9	95,1
7141	Drugi nedavčni prihodki	2.435.677	2.441.207	2.315.934	94,9	95,1
72	KAPITALSKI PRIHODKI	5.342		900		16,8
720	Prihodki od prodaje osnovnih sredstev	5.342		900		16,8
7202	Prihodki od prodaje opreme	5.342		900		16,8
7203	Prihodki od prodaje drugih osnovnih sredstev	0		0		
73	PREJETE DONACIJE					
74	TRANSFERNI PRIHODKI					
78	PREJETA SREDSTVA IZ EVROPSKE UNIJE	10.660		2.400		22,5

Konto	Naziv konta	Realizacija FN 2007	Finančni načrt 2008	Realizacija FN 2008	Indeks real. 08/FN 08	Indeks real. 08/real. 07
787	Prejeta sredstva od drugih evr. Institucij	10.660		2.400		22,5
7870	Prejeta sredstva od drugih evropskih institucij	10.660		2.400		22,5
	II. SKUPAJ ODHODKI (40+42)	2.909.140	2.435.909	2.244.889	92,2	77,2
40	TEKOČI ODHODKI	1.955.104	2.193.961	2.056.476	93,7	105,2
400	Plače in drugi izdatki zaposlenim	1.022.861	1.133.851	1.128.310	99,5	110,3
4000	Plače in dodatki	907.154	1.025.279	1.006.792	98,2	111,0
4001	Regres za letni dopust	24.127	25.211	24.864	98,6	103,1
4002	Povračila in nadomestila	46.657	61.729	50.309	81,5	107,8
4003	Sredstva za delovno uspešnost	33.847	20.508	39.302	191,6	116,1
4004	Sredstva za nadurno delo	3.697		4.637		125,4
4005	Plače za delo nerezidentov po pogodbi					
4009	Drugi izdatki zaposlenim	7.379	1.124	2.408	214,2	32,6
401	Prispevki delodajalcev za socialno varnost	166.254	182.984	183.534	100,3	110,4
4010	Prispevek za pokojninsko in invalidsko zavarovanje	84.537	93.449	93.783	100,4	110,9
4011	Prispevek za zdravstveno zavarovanje	67.725	74.865	75.132	100,4	110,9
4012	Prispevek za zaposlovanje	573	634	636	100,3	111,0
4013	Prispevek za starševsko varstvo	955	1.056	1.060	100,4	111,0
4015	Premije kolektivnega dodatnega pokojnin. zavarovanja	12.464	12.980	12.923	99,6	103,7
402	Izdatki za blago in storitve	765.989	877.126	744.632	84,9	97,2
4020	Pisarniški in splošni material in storitve	353.521	424.702	377.631	88,9	106,8
4021	Posebni material in storitve	179		930		519,7
4022	Energija, voda, komunalne storitve in komunikacije	103.765	76.573	50.551	66,0	48,7
4023	Prevozni stroški in storitve	34.374	28.442	23.507	82,6	68,4
4024	Izdatki za službena potovanja	83.782	105.014	75.147	71,6	89,7
4025	Tekoče vzdrževanje	15.524	27.216	41.440	152,3	266,9
4026	Poslovne najemnine in zakupnine	5.128	4.375	7.259	165,9	141,6
4027	Kazni in odškodnine	0		0		
4028	Davek na izplačane plače	50.548	28.236	31.248	110,7	61,8
4029	Drugi operativni odhodki	119.168	182.568	136.919	75,0	114,9
42	INVESTICIJSKI ODHODKI	954.036	241.948	188.413	77,9	19,7
420	Nakup in gradnja osnovnih sredstev	954.036	241.948	188.413	77,9	19,7
4200	Nakup zgradb in prostorov	751.990				0,0
4201	Nakup prevoznih sredstev	33.880	2.100	2.293	109,2	
4202	Nakup opreme	41.847	70.940	44.777	63,1	107,0
4203	Nakup drugih osnovnih sredstev	13.455	10.432	14.345	137,5	106,6
4204	Novogradnje, rekonstrukcije in adaptacije					
4205	Investicijsko vzdrževanje in obnove					
4206	Nakup zemljišč in naravnih bogastev					
4207	Nakup nematerialnega premoženja	112.864	158.476	126.998	80,1	112,5
4208	Študije o izvedljivosti projektov	0	0	0		
4209	Nakup blagovnih rezerv in intervencijskih zalog		0			
	PRESEŽEK PRIHODKOV NAD ODHODKI (I.-II.)	-409.712	5.298	112.051		

V tabeli 3 so po načelu denarnega toka prikazani realizacija finančnega načrta agencije za leto 2008 po posameznih vrstah prihodkov in odhodkov, indeksi rasti glede na načrtovane vrednosti za leto 2008 in indeksi rasti glede na realizirane vrednosti v letu 2007.

Leta 2008 je agencija po načelu denarnega toka realizirala 96,5 odstotka vseh načrtovanih prihodkov in 92,2 odstotka vseh načrtovanih odhodkov ter izkazala pozitivni denarni tok oziroma presežek prihodkov nad odhodki v vrednosti 112.051 evrov.

Najpomembnejši vir prihodkov agencije iz opravljanja javne službe so bili prihodki iz deleža cene za uporabo omrežij v skupni vrednosti 2.315.906 evrov. Prihodki iz deleža cene za uporabo elektroenergetskih omrežij so bili realizirani v vrednosti 1.658.952 evrov (72-odstotni delež), prihodki iz deleža cene za uporabo omrežij zemeljskega plina pa v vrednosti 656.954 evrov (28-odstotni delež). Agencija je v letu 2008 dosegla tudi 9116 evrov prihodkov iz opravljanja tržne dejavnosti (izdajanje certifikatov RECS) in 28.591 evrov prihodkov od obresti za vpogledna in kratkoročno naložena prosta denarna sredstva. Preostali prihodki se nanašajo na druge izredne nedavčne prihodke, na kapitalske prihodke od prodaje odpisane in izločene opreme ter na sredstva, prejeta od evropskih institucij.

Skupni odhodki so bili v letu 2008 manjši od načrtovanih, pri nekaterih kategorijah pa so bile načrtovane vrednosti presežene.

Med odhodki za plače in druge izdatke zaposlenim so bila skladno s sklepom Vlade RS in z določili Uredbe o plačah direktorjev v javnem sektorju v letu 2008 presežena načrtovana sredstva za delovno uspešnost zaradi izplačila dela plače za redno delovno uspešnost direktorice in njenega namestnika za leto 2007. Delno so bila ta sredstva presežena tudi zaradi izplačila dodatka za povečan obseg dela oziroma nadpovprečno obremenjenost pri opravljanju rednih nalog. Dodatek je bil v primerih začasnega nadomeščanja daljše bolniške oziroma porodniške odsotnosti zaposlenih izplačan iz ustvarjenih prihrankov. Drugi izdatki zaposlenim so bili višji od načrtovanih zaradi dveh izplačil solidarnostne pomoči za dolgotrajno bolniško odsotnost.

Med izdatki za blago in storitve presegajo načrtovano vrednost izdatki za tekoče vzdrževanje, poslovne najemnine in zakupnine ter davek na izplačane plače. V letu 2008 so bili višji od prvotno načrtovanih izdatki za tekoče vzdrževanje nelicencne programske opreme, ki se nanašajo na prilagoditev primerjalnika ponudb oziroma tarifnega kalkulatorja. Poslovne najemnine in zakupnine imajo višjo vrednost od načrtovane zaradi izdatkov za uporabo podatkovne baze v zvezi z izdajanjem certifikatov RECS, vendar so bili ti izdatki zaračunani članu RECS-SI, družbi Holding Slovenske elektrarne, d. o. o. Do odstopanja pri izdatkih za davek na izplačane plače pa je prišlo zaradi uvedbe novega plačnega sistema v javnem sektorju, po katerem so delovna mesta na novo ovrednotena in razporejena v nove plačne razrede.

Med investicijskimi odhodki so bili nekoliko višji od načrtovanih odhodki za nakup prevoznih sredstev, natančneje motornega kolesa za potrebe kurirskih nalog v zvezi z opravljanjem dejavnosti, medtem ko pri odhodkih za nakup drugih osnovnih sredstev prihaja do presežka načrtovane vrednosti zgolj zaradi razmejitve opreme z dobo uporabnosti, daljšo od enega leta, in vrednostjo do 500 evrov, med drobni inventar, ki je izkazan v tej postavki.

2.4.3 Rezultati izvajanja programa dela

Agencija je nadzirala izvajanje regulativnega okvira za elektroenergetska omrežja, kar zagotavlja stabilne razmere poslovanja reguliranih podjetij. Izdelala je nov regulativni okvir za obdobje 2009–2011. Določila je omrežnine za elektroenergetska omrežja v letu 2009 in izdajala soglasja za omrežnine za omrežja zemeljskega plina.

Agencija je leta 2008 izdajala tržne zelene certifikate (RECS) in potrdila o izvoru električne energije iz obnovljivih virov.

Med rezultate svojega dela agencija prišteva strokovne podlage, predloge in mnenja glede sprememb in dopolnitev pravil in tudi glede izvajanja pravil (EZ in podzakonskih aktov) za delovanje trgov z električno energijo in zemeljskim plinom.

Agencija je zastopala interese Slovenije v organih EU, pri sprejemanju aktov EU in pri razvoju energetskega trga v okviru posameznih regij.

Agencija je s poročilom o stanju v energetiki v letu 2007 pripomogla k povečevanju preglednosti trgov z električno energijo in zemeljskim plinom in obveščenosti strokovne in splošne javnosti.

2.4.4 Ocena uspeha v primerjavi s predhodnim letom

Agencija je leta 2008 svoje naloge uspešno opravila in dosegla zadane cilje, pri nekaterih dejavnostih je načrt celo preseгла. Dodaten obseg dela je agencija opravila tudi zaradi dejavnosti, povezanih s sprejetjem sprememb in dopolnitev EZ, saj je v začetku leta s pripombami sodelovala pri sprejemanju zakonskih sprememb, v drugi polovici leta pa se je dejavno pripravljala na izvajanje novih nalog s področja OVE in SPT in sodelovala pri pripravi podzakonskih aktov. Kljub povečanju obsega nalog in njihove zahtevnosti so bile naloge uspešno opravljene.

2.4.5 Ocena gospodarnosti in učinkovitosti

Agencija si je v letu 2008 prizadevala poslovati čim gospodarnejše in učinkoviteje, skladno z zastavljenim programom dela in finančnim načrtom za to obdobje. Po načelu denarnega toka je v tem letu, kot tudi kumulativno na dan 31. decembra 2008, izkazan presežek prihodkov nad odhodki, zato je agencija za potrebe financiranja svojega delovanja pri načrtovanju prihodkov v finančnem načrtu za leto 2009 kljub dodatnemu zaposlovanju ohranila enak delež cene za uporabo elektroenergetskih omrežij in omrežij zemeljskega plina.

2.4.6 Notranji finančni nadzor

Agencija mora pri svojem poslovanju zagotavljati notranji finančni nadzor skladno s Pravilnikom o usmeritvah za usklajeno delovanje sistema notranjega nadzora javnih financ, ki je podzakonski akt Zakona o javnih financah (Uradni list RS, št. 72/02). Agencija si prizadeva za nenehno izboljševanje sistema finančnega poslovanja in delovanja notranjih kontrol, ki omogočajo preprečevanje in odkrivanje morebitnih napak za zagotovitev urejenega in smotrnega poslovanja ter varovanja sredstev pred izgubo zaradi malomarnosti, zlorab ali slabega upravljanja. Kot proračunska uporabnica, katere letni proračun presega 2.086.463,03 evra, je zavezana vsako leto zagotoviti notranjo revizijo svojega poslovanja s ciljem neodvisnega in nepristranskega preverjanja skladnosti postopkov z veljavnimi predpisi ter svetovanja, namenjenega dolgoročnemu izboljšanju poslovanja agencije.

Zaradi uveljavitve novega plačnega sistema v javnem sektorju s 1. avgustom 2008, kar je za agencijo pomenilo izvedbo obsežne naloge prevedbe plač v plačne razrede, in prehoda na nov sistem obračunavanja je bilo v tekočem letu smiselno opraviti revizijo pravilnosti obračuna plač skladno z novimi predpisi. Izdelana sta bila tudi register tveganj in ocena notranjega nadzora javnih financ.

2.5 Učinki dela agencije na druga področja

Agencija s svojim delom neposredno vpliva na poslovanje sistemskih operaterjev, posredno pa na vse udeležence na trgu z električno energijo in zemeljskim plinom.

Določanje omrežnin za elektroenergetska omrežja in omrežja zemeljskega plina oziroma dajanje soglasij k aktom s tega področja ima številne vplive tako na izvajalce te dejavnosti kot tudi na vse druge udeležence na trgu in na celotno gospodarstvo. Zato agencija to svojo nalogo opravlja strokovno in odgovorno, upoštevajoč zakonske okvire, sprejete akte in dejanske razmere, pri čemer je še posebno pomemben vidik zagotavljanja dolgoročne zanesljivosti in kakovosti oskrbe.

Agencija sodeluje s številnimi organizacijami zunaj Slovenije in z organi EU. Učinki tega sodelovanja se kažejo pri kakovosti in učinkovitosti delovanja same agencije, pri posredovanju znanj drugim udeležencem na slovenskem energetske trgu in pri oblikovanju rešitev na ravni EU in na regionalnih ravneh, ki upoštevajo tudi slovenske posebnosti in interese.

2.6 Drugo

2.6.1 Kadrovanje

2.6.1.1 Analiza kadrovanja

Konec leta 2008 je bilo v agenciji 38 zaposlenih za nedoločen čas. Pri zaposlitvah za nedoločen čas sta dve z delovnim časom, krajšim od polnega, skladno z delovno-pravno zakonodajo in s predpisi o pokojninskem in invalidskem zavarovanju. Letna odsotnost zaradi bolniškega staleža in porodniškega dopusta je znašala 7348 ur, kar pomeni 3,5 zaposlenega. Na podlagi delovnih ur je bilo leta 2008 v agenciji povprečno 34 zaposlenih.

2.6.1.2 Kadrovska struktura

Izobrazbena struktura zaposlenih v agenciji je visoka, saj ima 85 odstotkov zaposlenih najmanj univerzitetno izobrazbo. Konec leta 2008 je bilo v agenciji zaposlenih 15 delavcev tehnične stroke (39 odstotkov), 12 delavcev ekonomske stroke (32 odstotkov) in sedem delavcev pravne stroke (18 odstotkov), štirje pa so drugih strok (11 odstotkov).

2.6.1.3 Strokovno izobraževanje zaposlenih

Skladno s potrebami delovnega procesa in z namenom, da bi izpopolnjevali znanje in usposobljenost, so se zaposleni udeleževali različnih mednarodnih konferenc oziroma izobraževanja, predvsem na področju ekonomske regulacije in regulacije trgov z električno energijo in zemeljskim plinom, naložb, kakovosti oskrbe z električno energijo, dostopov do omrežij in čezmejnega trgovanja, delovanja trgov z električno energijo v sosednjih državah, obnovljivih virov energije in potrdil o izvoru. Delavci agencije so se dodatno izobraževali in izpopolnjevali tudi na področju evropske in slovenske zakonodaje, še posebno na področjih, ki so pomembna za delovanje in poslovanje agencije kot pravne osebe javnega prava.

Zaradi potreb delovnega procesa in interesov zaposlenih agencija spodbuja zaposlene k pridobivanju dodatne strokovne izobrazbe za izvajanje nalog na njihovem delovnem področju.

Leta 2008 je ena delavka končala magistrski študij in ena delavka visokošolskega, dva delavca sta nadaljevala doktorski študij, šest delavcev je nadaljevalo magistrski

študij – dva na tehničnem, eden na ekonomskem in trije na pravnem področju, en delavec pa je nadaljeval višješolski študij s področja informatike. Vpisani so bili po en magistrski, univerzitetni in visokošolski študij ekonomije in strokovni podiplomski študij za pooblaščenega revizorja.

2.6.2 Naložbe

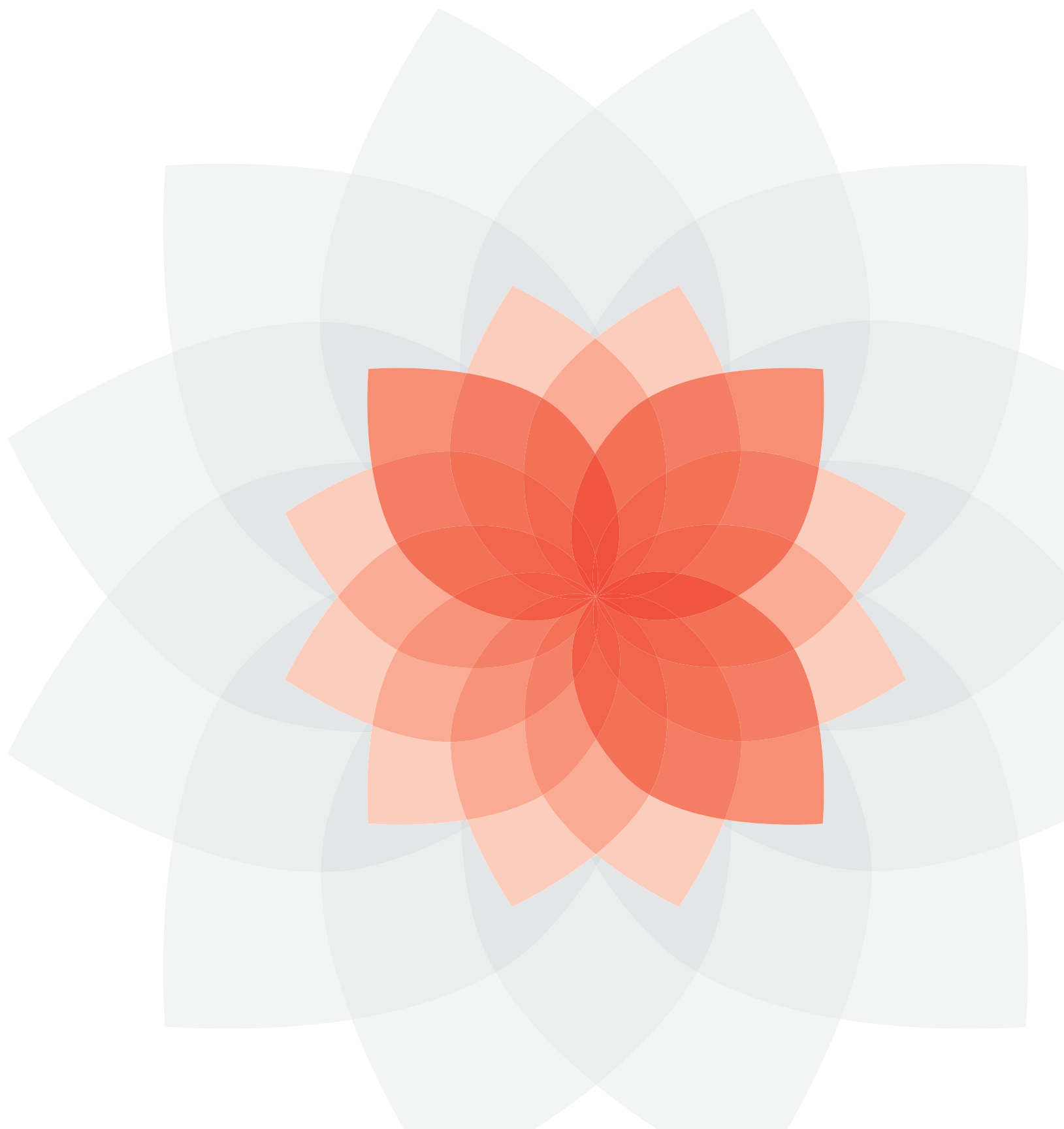
V letu 2008 so znašali investicijski odhodki po načelu denarnega toka skupaj 188.413 evrov in se nanašajo na:

Tabela 4:

Investicijski odhodki v letu 2008

	V evrih
Nakup motornih koles in motorjev	2.293
Nakup pisarniškega pohištva	7.320
Nakup pisarniške opreme	4.397
Nakup strojne računalniške opreme	21.295
Nakup strežnikov in diskovnih sistemov	452
Nakup opreme za tiskanje in razmnoževanje	614
Nakup telekomunikacijske opreme in napeljav	1.436
Nakup druge opreme in napeljav	9.263
Nakup drugih osnovnih sredstev (drobnega inventarja)	14.345
Nakup licenčne programske opreme	7.703
Nakup druge (nelicenčne) programske opreme	27.312
Pridobitev drugih neopredmetenih osnovnih sredstev – študij	91.983

Računovodsko poročilo

3 Bilanca stanja

Bilanca stanja na dan 31. 12. 2008	Stanje v evrih 31. 12. 2008	Stanje v evrih 31. 12. 2007
SREDSTVA	3.805.699	3.939.847
A. Dolgoročna sredstva in sredstva v upravljanju	2.767.606	2.966.548
Neopredmetena sredstva in dolgoročne aktivne časovne razmejitve	1.227.992	1.437.711
Popravek vrednosti neopredmetenih sredstev	(565.854)	(670.695)
Nepremičnine	2.012.986	2.012.986
Popravek vrednosti nepremičnin	(169.943)	(109.963)
Oprema in druga opredmetena osnovna sredstva	724.654	689.433
Popravek vrednosti opreme in drugih opredmetenih osnovnih sredstev	(462.229)	(392.924)
B. Kratkoročna sredstva, razen zalog, in aktivne časovne razmejitve	1.038.093	973.299
Denarna sredstva v blagajni in takoj unovčljive vrednostnice	197	388
Dobroimetje pri bankah in drugih finančnih ustanovah	53.879	42.371
Kratkoročne terjatve do kupcev	238.014	289.887
Dani predujmi in varščine	3.307	9.346
Kratkoročne terjatve do uporabnikov enotnega kontnega načrta	700.333	600.796
Kratkoročne finančne naložbe	-	-
Kratkoročne terjatve iz financiranja	949	291
Druge kratkoročne terjatve	6.605	5.755
Aktivne časovne razmejitve	34.809	24.465
OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV	3.805.699	3.939.847
C. Kratkoročne obveznosti in pasivne časovne razmejitve	170.263	156.502
Kratkoročne obveznosti za prejete predujme in varščine	-	7.572
Kratkoročne obveznosti do zaposlenih	97.011	87.055
Kratkoročne obveznosti do dobaviteljev	53.532	42.157
Druge kratkoročne obveznosti iz poslovanja	16.846	15.546
Kratkoročne obveznosti do uporabnikov enotnega kontnega načrta	1.223	2.468
Pasivne časovne razmejitve	1.651	1.704
D. Lastni viri in dolgoročne obveznosti	3.635.436	3.783.345
Obveznosti za neopredmetena sredstva in opredmetena osnovna sredstva	2.994.691	2.994.690
Presežek prihodkov nad odhodki	640.745	788.655

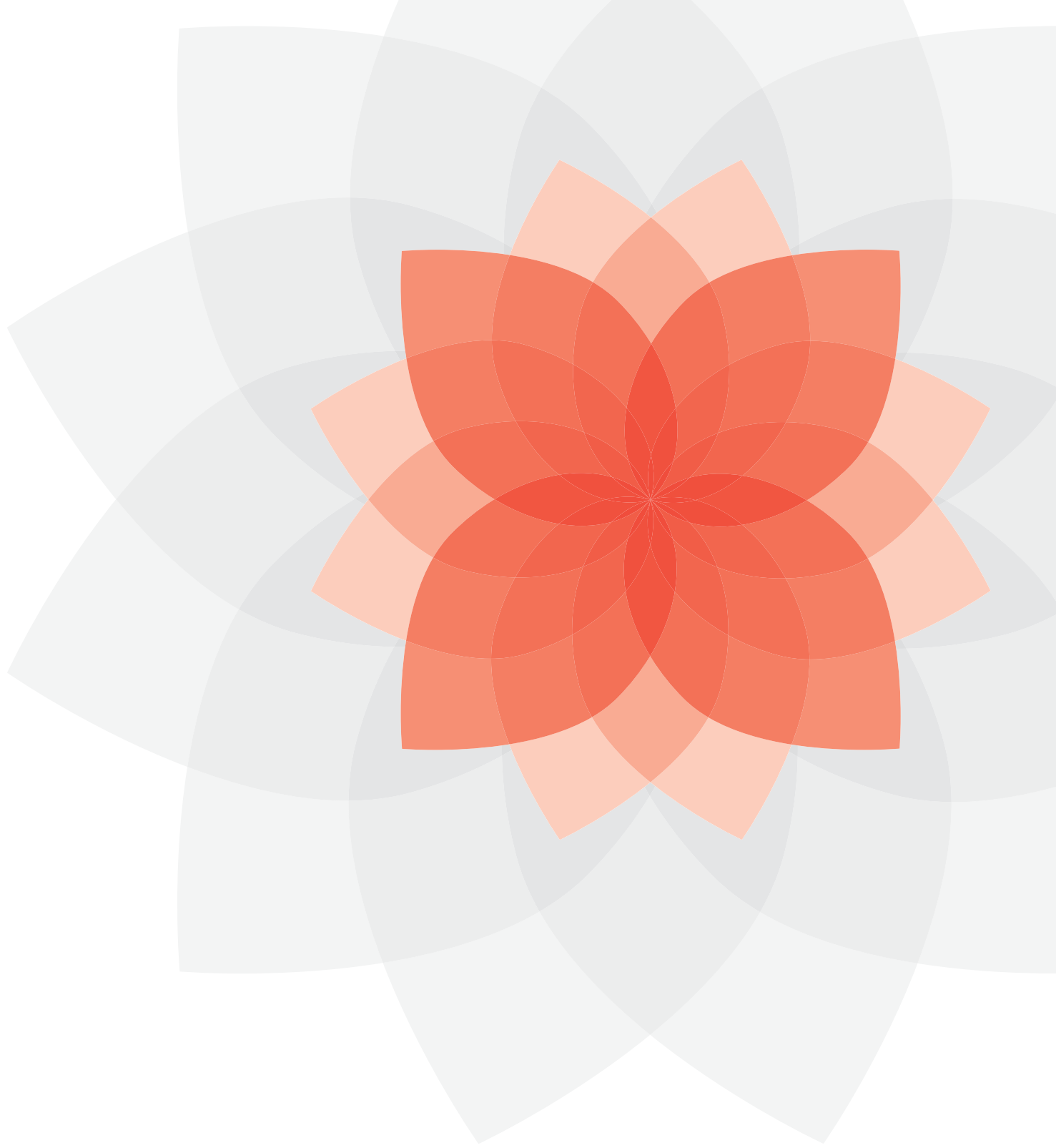
4 Izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov

Izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov za leto 2008	Realizacija 2008 v evrih	Realizacija 2007 v evrih
A. Prihodki od poslovanja	2.284.135	2.402.839
Prihodki od prodaje proizvodov in storitev	2.284.135	2.402.839
B. Finančni prihodki	28.794	38.696
C. Drugi prihodki	-	23.370
Č. Prevrednotovalni poslovni prihodki	900	38
Prihodki od prodaje osnovnih sredstev	900	38
D. CELOTNI PRIHODKI	2.313.829	2.464.943
E. Stroški blaga, materiala in storitev	703.417	695.540
Stroški materiala	73.339	74.938
Stroški storitev	630.078	620.602
F. Stroški dela	1.350.972	1.244.401
Plače in nadomestila plač	1.059.176	950.137
Prispevki za socialno varnost delodajalcev	184.913	167.236
Drugi stroški dela	106.883	127.028
G. Amortizacija	321.780	309.515
H. Rezervacije	-	-
I. Davek od dobička	-	-
J. Ostali drugi stroški	24.886	25.041
K. Finančni odhodki	-	39.391
L. Drugi odhodki	-	2
M. Prevrednotovalni poslovni odhodki	60.684	1.685
Odhodki od prodaje osnovnih sredstev	60.681	1.685
N. CELOTNI ODHODKI	2.461.739	2.315.575
O. PRESEŽEK PRIHODKOV	-	149.368
P. PRESEŽEK ODHODKOV	147.910	-

5 Revizorjevo poročilo

Skladno s 30. členom Sklepa o ustanovitvi Javne agencije Republike Slovenije za energijo (Uradni list RS, št. 63/04) mora letno poročilo agencije pregledati pooblaščen revizor; njegovo mnenje agencija priloži letnemu poročilu.

Računovodske izkaze in letno poročilo agencije za leto 2008 je pregledala revizijska družba Revizijski center, d. o. o., in o njih izrazila mnenje, ki je priloženo letnemu poročilu.

Priloga

6 Seznam kratic in okrajšav

Agencija	Javna agencija Republike Slovenije za energijo
AIB	Združenje izdajateljev certifikatov (Association of Issuing Bodies)
ACER	Agencija za koordinacijo regulatorjev (Agency for Coordination of Energy Regulators)
CEER	Svet evropskih energetske regulatorjev (Council of European Energy Regulators)
ČPZ	Čezmejne prenosne zmogljivosti
ECRB	Odbor regulatorjev Energetske skupnosti
EECS	Sistem evropskih energetske certifikatov (European Energy Certificate System)
EGP	Evropski gospodarski prostor
EGS	Evropska gospodarska skupnost
Eles	Elektro Slovenija, d. o. o.
ERGEG	Skupina evropskih regulatorjev za električno energijo in zemeljski plin (European Regulators Group for Electricity and Gas)
ES	Evropski svet
EU	Evropska unija
EZ	Energetski zakon (Uradni list RS, št. 27/07, uradno prečiščeno besedilo, in 70/08)
GJS	Gospodarska javna služba
ITC	Mehanizem za medsebojno poravnavo med sistemskimi operaterji prenosnih omrežij različnih držav (Inter TSO Compensation Mechanism)
RECS	Sistem certifikatov električne energije iz obnovljivih virov (Renewable Energy Certificate System)
RS	Republika Slovenija
SAIDI	Indeks povprečnega trajanja prekinitev napajanja v sistemu (System Average Interruption Duration Index)
SAIFI	Indeks povprečne frekvence prekinitev napajanja v sistemu (System Average Interruption Frequency Index)
ZUP	Zakon o splošnem upravnem postopku (Uradni list RS, št. 24/06, ZUP-UPB 2, 105/06 ZUS-1, 126/07, ZUP-E, in 65/08 ZUP-F)

7 Seznam tabel

Tabela 1: Načrtovani izdelki v letu 2008	9
Tabela 2: Načrtovane storitve v letu 2008	10
Tabela 3: Realizacija finančnega načrta za leto 2008	28
Tabela 4: Investicijski odhodki v letu 2008	33

8 Seznam slik

Slika 1: Organizacijska struktura agencije	7
---	---

Javna agencija RS za energijo

JAVNA AGENCIJA REPUBLIKE SLOVENIJE ZA ENERGIJO	
Strossmayerjeva 30, 2000 Maribor	p. p. 1579
Telefon: [02] 234 03 00	Telefaks: [02] 234 03 20
www.agen-rs.si	info@agen-rs.si

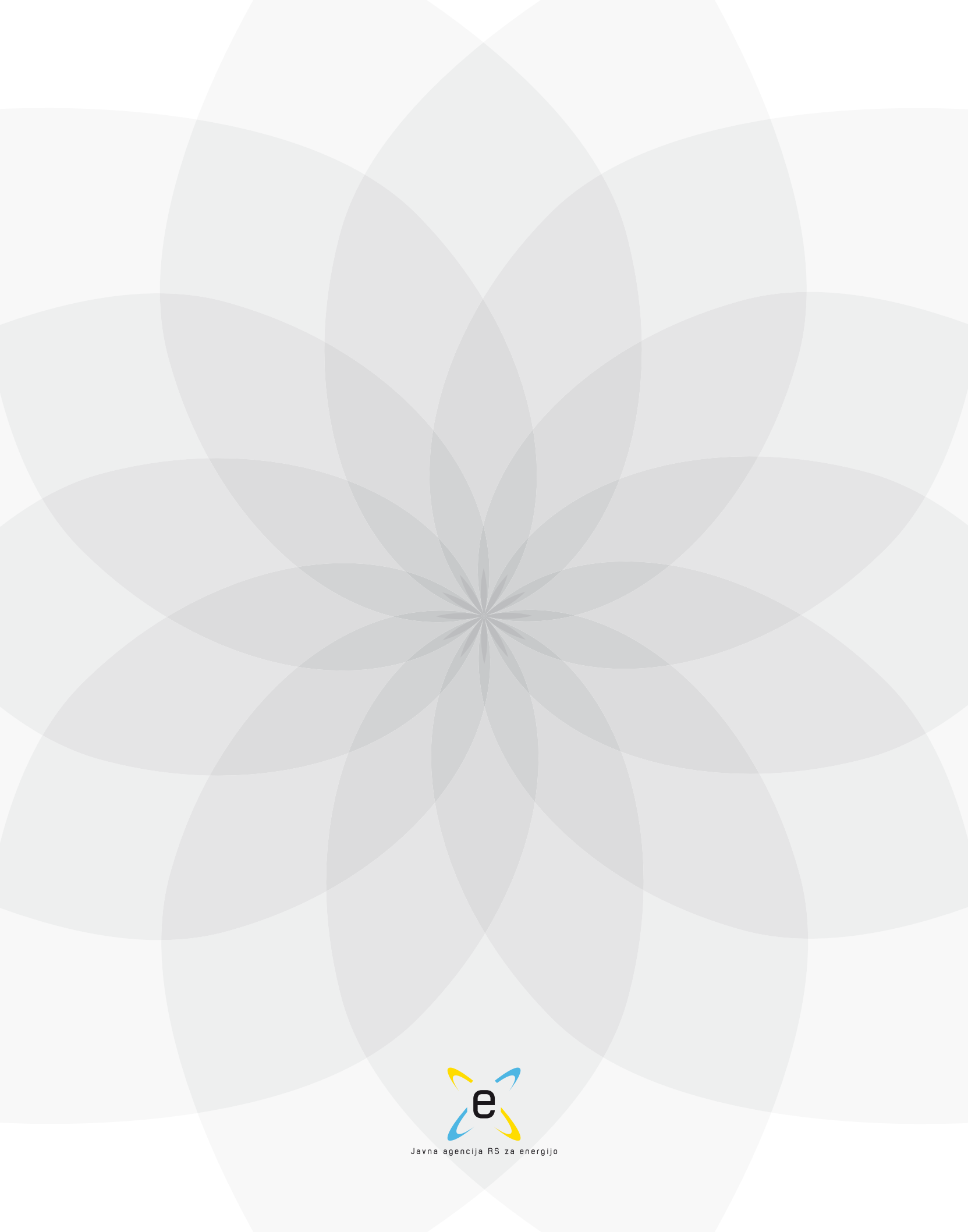
Letno poročilo Javne agencije Republike Slovenije za energijo za leto 2008

Julij 2009

Lektoriranje: Milojka Mansoor

Oblikovanje in priprava za tisk: Studio 8

Tisk: Tiskarna Lithos

Javna agencija RS za energiju